

3 Aruba

Arubaanse jongeren nemen deel aan Koninkrijkstoernooi op Bonaire

6 Economie

SBM zet punt achter corruptiezaak Brazilië

9 Wereld

Meerdere doden bij schietpartij voor synagoge

12 Sport

Miedema draagt doelpunt op aan overleden opa

Aruba krijgt sleutels raffinaderij terug van Citgo

ORANJESTAD — Aruba krijgt binnenkort de sleutels terug van de raffinaderij, het terrein en de haventerminal. Dat maakt Energie-minister en premier Evelyn Wever-Croes (MEP) vandaag bekend. De regering heeft na maanden van onderhandelen een overeenkomst bereikt met Citgo en staat op het punt om een Memorandum of Understanding (MoU) te ondertekenen.

In de MoU wordt gedefinieerd welke bezittingen terug overgedragen worden aan Aruba en waar Citgo aan moet voldoen. In april dit jaar werd tijdens een bezoek aan Washington duidelijk dat Citgo niet aan de contractuele verplichtingen, zoals overeengekomen in 2016, kon voldoen. “We staan op het punt om deze MoU te ondertekenen. Met deze overeenkomst krijgt Aruba de sleutel van de raffinaderij en de terminal terug. Dit stelt Aruba in de gelegenheid om serieus op zoek te gaan naar partijen die geïnteresseerd zijn in de exploitatie van de terminal, de haven en de raffinaderij”, zo zegt Wever-Croes. Cruciaal punt in deze overeenkomst is dat Citgo moet voldoen aan alle verplichtingen die er zijn met werknemers en onderaannemers. Zonder te voldoen aan deze voorwaarde wilde de regering niet in onderhandeling.

Interesse

Met de ondertekening van deze overeenkomst gaat de volgende fase van start. Een nieuwe commissie gaat in gesprek met geïnteresseerde partijen. “Er zijn verschillende partijen die interesse hebben getoond en ik moet

zeggen, sommige met zeer interessante voorstellen. Maar we konden vanwege het lopende contract met Citgo niet met hen in onderhandeling gaan om te kijken of ze serieus en daadwerkelijk gekwalificeerd zijn.” Volgens de premier hebben zo’n 25 partijen interesse getoond, maar gaat de overheid ook actief op zoek naar partijen die een potentiële match kunnen zijn. “In Washington is gevraagd of wij een roadshow willen organiseren in Houston voor investeerders. Ons doel is om de beste partner voor Aruba te vinden.” Er wordt gezocht naar een serieuze partij die voldoende kapitaal heeft om direct te investeren in het opknappen van de verouderde raffinaderij zodat het aan de modernste milieu-eisen volvoert. Nu de MoU is ondertekend kan Aruba eindelijk om de tafel met de partijen die de upgrader mogelijk willen overnemen. Volgens premier Wever-Croes zijn er verschillende opties aangeboden, waaronder het bouwen van een compleet nieuwe raffinaderij en het ombouwen van de faciliteiten naar een opslag voor vloeibaar gas. Belangrijk is dat de nieuwe operator zelf olie produceert, over genoeg

middelen beschikt om meteen te investeren en niet afhankelijk is van Venezolaans geld of grondstoffen. Maar op een garantie van het Land Aruba hoeven ze in ieder geval niet te rekenen, aldus premier Wever-Croes. Pas na het ondertekenen van de schorsing kan worden getekend met een mogelijk nieuwe operator. Mocht er geen geschikte partij worden gevonden, dan zal Aruba overgaan tot de volgende stap, namelijk het werken aan een toekomst voor het eiland zonder raffinaderij.

Haven

Nog interessanter is het gebied van de terminal en de haven stelt de premier. In het verleden heeft Wickland Oil de terminal zeer rendabel geëxploiteerd. Hoewel de opslagtanks kampen met achterstallig onderhoud, zijn ze nog commercieel veel waard. De exploitatie hiervan kan werkgelegenheid opleveren en inkomen en de operationele kosten van Fuels Marketing & Supply Aruba (FMSA), die dit gaat beheren, verlagen. Op de vraag vande Amigoe of dit dan ook leidt tot lagere benzineprijzen, legt Wever-Croes uit: “Als de kosten substantieel dalen kunnen we de kosten beter absorberen. FMSA heeft dit jaar zo’n driemaal een kostenstijging tussen de 40 en 60 cent per liter geabsorbeerd. Als de lasten lager worden, kan er meer geabsorbeerd worden.”

Vervolg op pagina 3

Leider al-Qaeda gedood bij aanval bruiloft

KABUL — Bij een aanval op een bruiloft op 23 september waarbij zeker veertig mensen omkwamen, is een militaire leider van al-Qaeda gedood. Dat heeft de Afghaanse inlichtingendienst bekendgemaakt.

De Pakistaanse Asim Omar was de leider die omkwam bij de aanval in de provincie Helmand. Daarnaast zou nog een ander hooggeplaatst al-Qaeda-lid zijn gedood. De aanval op de bruiloft was een samenwerking van Af-

ghanistan en de Verenigde Staten. In de Musa Qala-regio worden volgens de Afghaanse autoriteiten zelfmoordstrijders van de Taliban opgeleid. Dat zou de reden van de aanval zijn geweest.

Brussel ontkent vermeende brexit-concessie

LONDEN — De Europese Unie doet geen water bij de wijn in de Ierse grenskwestie om daarmee de deur voor een brexit-deal te openen. Aan de door de EU geëiste garantieregeling (backstop) dat er na de brexit geen harde grens tussen Noord-Ierland en Ierland komt kan geen tijdslimiet zitten, zei EU-commissaris Günther Oettinger. Een blokkade toestaan door het Noord-Ierse parlement is daarom ook niet mogelijk.

De Britse krant *The Times* kwam eerder met het bericht naar buiten dat er gesproken werd over een tussenoplossing voor de backstop. Daarbij zou Noord-Ierland op termijn kunnen beslissen om de backstop te verlaten. In het bericht werd gerept over het jaar 2025. De grenskwestie geldt als groot struikelblok tussen de partijen om tot een eventuele deal over de Britse uitreding te komen. Volgens Brusselse diplomaten moet op dit moment niet gerekend worden op een ‘krachtig

nieuw aanbod’ van EU-zijde. Gesprekken om tot een deal te komen zijn volgens de EU nog altijd mogelijk. De Britse premier Boris Johnson zei eerder dat er na de brexit voorlopig vrijheid van goederenverkeer moet blijven bestaan tussen de Ierse republiek en Noord-Ierland. De premier zou eerder te horen hebben gekregen dat een brexit-deal erg onwaarschijnlijk is, tenzij Londen er mee instemt dat Noord-Ierland deel blijft uitmaken van de Europese douane-unie. Dit noemde

Demonstranten in de omgeving van het Britse parlement in Londen.

Johnson onaanvaardbaar. De voorstellen die Johnson vorige week indiende werden op het Europese vasteland al afgeschoten. Na een toelichting door EU-onder-

Jom Kipoer

Foto: Nadine Sales

ORANJESTAD — Vandaag viert de Joodse gemeenschap Jom Kipoer, de belangrijkste en heiligste feestdag van het Joodse geloof. Bij de Beth Israel Synagoge in Oranjestad wordt de gemeenschapsruimte gereed gemaakt voor de samenkomst. Vanaf vanochtend wordt er gevestigd en verdiept men zich spiritueel. Vanavond wordt het vasten doorbroken met een gemeenschappelijke maaltijd, zo legt Rabbi Daniel Kripper uit aan de Amigoe. De feestdag vindt tien dagen na Rosj Hasjana plaats, het Joodse nieuwjaar. De tien dagen tussen deze twee feesten gelden als tien dagen van inkeer. Jom Kipoer begint ’s avonds bij zonsondergang en duurt tot een uur na zonsondergang de volgende dag.

Moeder ‘Sloterplasbaby’ vrijgesproken

AMSTERDAM — De 27-jarige vrouw die ervan is beschuldigd dat zij het lijke van haar pasgeboren baby heeft weggemaakt, is vandaag vrijgesproken door de rechtbank in Amsterdam. Volgens de rechtbank zijn er te veel zaken onduidelijk gebleven, waaronder het moment van overlijden en de doodsoorzaak van het kindje.

De baby werd op 8 juni 2016 gevonden door een vrouw die haar hond uitliet. Zij zag een hoofdje in een tas en waarschuwde de politie. Het kind heeft vermoedelijk meerdere weken bij de Sloterplas gelegen. Het lichaamje verkeerde in verregaande staat van ontbinding. Volgens de

vrouw was haar zoontje doodgeboren. Het Openbaar Ministerie had een gevangenisstraf van vijftien maanden,

waarvan vijf voorwaardelijk, tegen de vrouw geëist. Volgens de officier van justitie was de baby ‘achteloos gedumpt’. Zij hield het feit dat de moeder twee jaar lang heeft gezwegen en zich niet heeft gemeld. De vondst van het dode kind kreeg veel publiciteit. Via DNA-verwantschapsonderzoek kon de biologische vader worden opgespoord,

waarna ook de moeder werd geïdentificeerd. De rechtbank oordeelt dat uit het dossier niet blijkt dat de vrouw de bedoeling had de dood van het jongetje, of zijn doodsoorzaak, geheim te houden. “Wat de vrouw heeft gedaan is verontrustend en verdrietig, maar niet strafbaar. Daarom wordt zij dan ook vrijgesproken.”

Australië lauwert Rutte voor optreden na MH17

SYDNEY — Minister-president Mark Rutte heeft een belangrijke Australische onderscheiding gekregen. Die verdient hij vanwege met name zijn ‘voortreffelijke en voorbeeldige leiderschap’ na het neerhalen van vlucht MH17, zegt zijn Australische collega Scott Morrison.

Bij de vliegcrash, ruim vijf jaar geleden, verloren ook 38 Australiërs het leven. Rutte is op een indrukwekkende manier opgekomen voor de nabestaanden, vindt Morrison, en heeft steeds nauw samengewerkt met Australië. De twee landen werken onder meer samen in het internationale team dat de toedracht onderzoekt en hebben Rusland vorig jaar aansprakelijk gesteld. De Australische premier verzekert dat zijn land schouder aan schouder

Foto: AFP

Minister-president Mark Rutte samen met zijn Australische ambtgenoot Scott Morrison in Sydney vandaag.

blijft staan met Nederland in het streven naar opheldering en gerechtigheid voor MH17. Rutte is op be-

zoek in Australië. Hij werd er opgenomen als ‘Honorary Companion in the Order of Australia’.

PEST BUSTERS
SOLUTIONS
PEST CONTROL SERVICES
561 9900

587-0002
STICHTING
BLOEDBANK
ARUBA
CADA GOTA TA CONTA

BENU Health Seminars: Cancer di Pecho

Reconoce, preveni y sea Conciete di e Riesgonan di Cancer di Pecho

MaryJoan Foundation & Stichting BOB

Luna di oktober, nos ta duna atencion na un malesa cu ta afecta homber y muhe mundialmente, Cancer di Pecho. Deteccion trempan por yuda trata e malesa aki. Durante e charla lo trata algun di e aspectonan mas importante di Cancer di Pecho.

- + Djarason 16 di oktober 2019
- + MFA Paradera
- + Registracion 6:30 - 7:00 pm
- + Charla 7:00 - 8:00 pm

Reserva?

No lubida di registra bo luga. Esaki por door di bay riba e link of por scan e QR code:

<https://hs-aua-breasttalks-general.eventbrite.com>

Lekker Schnitzel eten bij

Bavaria

German Restaurant

Palm Beach, naast Wendy's, Tel. 736 4007

Heeft u interesse om te adverteren?

Bel ons op telefoonnummer

582-4333 of stuur ons een email:

avisoaruba@amigoe.com

WE SAVE, WE CARE, WE EDUCATE!

E-mail: info@animalrightsaruba.com

Website: www.animalrightsaruba.com

Phone numbers: **593-4584**

For donation Aruba Bank, account number: 123.311.213

LTE PREPAID DATA BUNDLE

Mas Balor, Mas LTE Data, Mas Social Media Ilimita

Cumpra Data *123#

*Sigui usa WhatsApp, Facebook, Instagram, Snapchat y Pinterest despues cu bo Data caba y te ora cu bo bundle caduca.

500 MB	1 GB	3 GB	4 GB
1 Dia Ilimita*	7 Dia Ilimita*	7 Dia Ilimita*	30 Dia Ilimita*
WhatsApp Facebook Instagram Snapchat Pinterest	WhatsApp Facebook Instagram Snapchat Pinterest	WhatsApp Facebook Instagram Snapchat Pinterest	WhatsApp Facebook Instagram Snapchat Pinterest
Afl. 5,-	Afl. 15,-	Afl. 30,-	Afl. 49,-

Wilt u ook in de Amigoe adverteren?

Voor meer informatie over onze prijzen en speciale aanbiedingen, bel naar **582-4333** of stuur een e mail naar avisoaruba@amigoe.com

Herinnering aan onze abonnee's

Geachte abonnee,

Alle abonnee's die een automatische incasso bij de bank hebben, worden hierbij vriendelijk aan herinnerd om deze opdracht aan te passen. Zoals reeds vermeld, is onze abonnementsbedrag AWG. 36,00 per maand geworden. Abonnee's die de incasso nog niet hebben aangepast, kunnen hun openstaande saldo bij ons op kantoor opvragen. Ons telefoonnummer is **582-4333**.

U kunt uw abonnement ook online betalen, onze bankrekeningen zijn:

RBC #100031723

Banco di Caribe #81027801

Caribbean Mercantile Bank #20651903

Aruba Bank #6000400190

Weinig steun voor VVD-voorstel over Statuut

Tweede Kamer wil geen afscheid van Koninkrijk

DEN HAAG — De Tweede Kamer maakt zich grote zorgen over de financiële situatie op Aruba en Curaçao en de wederopbouw en stabiliteit van St. Maarten, maar een meerderheid wil absoluut geen afscheid nemen van het Koninkrijk. Het VVD-voorstel om het Statuut in de prullenbak te gooien zorgde voor een stevige discussie tijdens het debat over de begroting en plannen voor 2020.

door onze correspondent
Otti Thomas

“Ik zie het Koninkrijk als een familie. Je ontoet je niet van je familie op een dinsdagmiddag”, zei CDA-Tweede Kamerlid Chris van Dam. Hij citeerde een artikel in de *Amigoe*, waarin VVD’er André Bosman verklaarde dat hij geen vertrouwen heeft in plannen om het Statuut te moderniseren. “Roep u dit nu weer om het te roepen? U weet dat we vastzitten aan het Statuut. Gaat u met oorlogsschepen optrekken naar de eilanden? Wat is nou echt het perspectief dat u voor ogen hebt?”, zei Van Dam. Bosman zei dat Aruba, Curaçao en St. Maarten helemaal geen nieuwe afspraken willen over verantwoordelijkheden, omdat er dan niet meer met een beschuldigende vinger naar Nederland kan worden gewezen. Hij noemde het verzet op St. Maarten tegen toezicht uit Nederland bij de wederopbouw, dat uiteindelijk de oorzaak was van de val van de regering. “Daar kun je als Nederland of als Koninkrijk niks aan doen”, zei hij. Hij verwees ook naar een uitspraak van de premier Evelyn Wever-Croes (MEP), dat Nederland strenge eisen stelt aan personeelskosten, zodat het moeilijk is om corruptie aan te pakken. “Het

probleem met de personeelskosten is juist de basis van al die problemen. Nepotisme en vriendjespolitiek leiden ertoe dat bestuurders denken dat ze voordeeltjes moeten geven aan al die vrienden en bekenden. Dat wil kennelijk maar niet doordringen tot bestuurlijk Aruba”, aldus Bosman. De VVD’er stelde voor om meer druk uit te oefenen en concrete deadlines af te spreken met de drie landen. “We moeten aangeven dat Nederland uit het Statuut stap bij het niet behalen van een deadline. We (zijn dan) niet meer gehouden aan de afspraken binnen het Statuut. Pas als er druk op komt te staan, zal er beweging gaan komen”, zei Bosman. SP’er Ronald van Raak had begrip voor het voorstel, maar wil toch afwachten of Curaçao, Aruba en St. Maarten reageren op de uitnodiging om te praten over taken en verantwoordelijkheden. PVV-Kamerlid Machiel de Graaf sprak zijn steun uit en was blij dat Bosman morgen misschien een motie indient op dit punt. Maar CDA, GroenLinks en D66 hadden vooral kritiek op het voorstel. “Op al die eilanden zijn er nieuwe generaties, die andere dingen willen. Wat is nou het verhaal van de VVD voor die mensen? Dat

is toch eigenlijk gewoon de mensen in de steek laten?”, zei Van Dam. Nevin Özütok (GroenLinks) sloot zich daar bij aan. “Ik ben het met u eens dat het bestuurlijk in die relaties niet alleen maar zonneschijn is. Maar het is een feit dat die mensen nog steeds behoefte hebben aan begeleiding en ondersteuning en dat zij verwachtingen hebben”, zei Özütok. D66-Tweede Kamerlid Antje Dierkens was boos en noemde de houding van Bosman erg koloniaal. “De stoom komt zo onderhand uit mijn oren”, zei ze. “Ik denk dat we op de goede weg zijn en dat we de afgelopen jaren met deze staatssecretaris een aantal goede stappen hebben gemaakt. Ik hoop dat u het met me eens bent dat we die weg misschien ook een kans moeten geven”, zei ze. Volgens Bosman is juist de angst om mensen in de steek te laten een erg koloniale gedachte. “Het is van belang dat de problemen opgelost worden op de eilanden en dat men weet dat er maar één verantwoordelijke is voor het oplossen van die problemen, namelijk de eilanden zelf. Het gaat erom wie waarvoor verantwoordelijk is. Daar moet je in één keer duidelijk over zijn: dit is jouw verantwoordelijkheid, pak die op, doe het, regel het”, zei Bosman.

Justitie
Bosman was overigens niet de enige parlementair die meer druk wil uitoefenen op het Caribisch deel van het Koninkrijk. CDA’er Van Dam vroeg naar de mogelijkheid om extra voorwaarden

De Kamerleden De Graaf, Dierkens en Özütok in gesprek met Bosman.

Van Dam was het niet eens met Bosman.

te verbinden aan de voordelige Nederlandse leningen aan met name Curaçao en St. Maarten, bijvoorbeeld een opdracht op het gebied van mensenrechten of justitie, zoals het invullen van vacatures. “In zulke concrete vormen denk ik dat we stap-

pen kunnen zetten en dat het ene beleidsterrein het andere kan ondersteunen”, zei hij.

Van Dam suggereerde ook om het Koninkrijk verantwoordelijk te maken voor Justitie, zoals nu ook het geval is voor Defensie en Buitenlandse Zaken, maar hij wil bij het volgende Interparlementair Koninkrijks-

overleg (Ipko) eerst vragen hoe de andere landen daar tegenover staan. Andere vragen gingen over de opvang van Venezolanen op de Benedenwinden, de nieuwe verkiezingen op St. Maarten en de armoede in Caribisch Nederland. Morgen reageert staatssecretaris Raymond Knops op alle vragen en worden waarschijnlijk ook enkele moties ingediend.

Oude koeien

De surveillance van District 1 werd zondag aan het begin van de avond naar Kowloon Restaurant aan de Emmastraat gestuurd. De agenten spraken daar met de bewaking, deze vertelde dat bekende landloper ‘Baka’ steeds ruzie kwam zoeken. De patrouille reed rond en trof Baka voor Manuelito’s Bar aan. Ze spraken de man aan en onderhielden hem. Gegevens werden opgenomen.

Maar niet dronken

De politie werd zondagavond rond 19.00 uur verwittigd dat een auto, waarvan de bestuurder vermoedelijk dronken was, slingerend over de weg reed van Kibaima naar Tanki Flip. Een patrouille hield de bestuurder aan ter hoogte van Flatstone Supermarket. De vrouw gaf aan dat ze niet dronken was. Ze bekende dat ze slingerend over de weg reed omdat ze bezig was te kijken naar een honkbalwedstrijd op haar telefoon. De bestuurder werd op de bon geslingerd.

Rotonde Noord open

Goed nieuws voor de bewoners van Noord en omgeving. Gisteravond is de nieuwe rotonde van Noord weer geopend voor verkeer, zo laat de Dienst Openbare Werken (DOW) weten. De werkzaamheden namen onverwacht meer tijd in beslag omdat de oude duiker tijdens de werkzaamheden instortte en opnieuw aangelegd moest worden.

Deze is essentieel om het regenwater onder de weg door te leiden.

Arubaanse jongeren nemen deel aan Koninkrijkstoernooi op Bonaire

KRALENDIJK — Het Koninkrijkstoernooi is deze week van start gegaan op Bonaire. Het jaarlijkse sport-

evenement voor scholieren tussen de twaalf en vijftien jaar in het Middelbare Praktijkonderwijs heeft als doel

deze jongeren in Nederland, op Aruba, Curaçao, Bonaire en St. Maarten aan de hand van sport meer structuur

en discipline te leren in hun dagelijks leven. Zo worden er clinics en wedstrijden gehouden onder leiding van professionele honkballers en voetballers. Prins Pieter-Christiaan is beschermheer van het toernooi. Hij gaf de aftrap voor de eerste voetbalwedstrijd tussen Nederland en Bonaire die met 5-0 werd gewonnen door de thuisploeg in het Stadion Antonio Trinidad in Rincon. Ook aanwezig op Bonaire is Justitie-minister Andin Bikker (POR), die gisteren nog zag hoe het Arubaanse honkbalteam van Nederland won.

De Arubaanse delegatie kon naar Bonaire afreizen om deel te nemen aan het Koninkrijkstoernooi met hulp van onder meer de stichting van Sandra Brown, de moeder van Boston Red Sox-speler Xander Bogaerts.

Aruba krijgt sleutels raffinaderij terug van Citgo

Vervolg van pagina 1

Oktober 2020

Met het ondertekenen van de MoU vervalt de deadline in oktober 2020 voor het leveren van de upgrader door Citgo. Hiervoor moest Aruba vanwege de inspanningsverbintenis in het contract met Citgo tot dan wachten om zich te beroepen op contractbreuk, terwijl al langer duidelijk was dat Citgo de deadline niet zou halen. En dan nog zou Aruba daarna nog vijf tot zes jaar een juridische strijd moeten aangaan met Citgo om de upgrader, de terminal en de haven terug te kunnen krijgen, aldus premier Wever-Croes.

Aruba en Citgo gingen met elkaar om de tafel en Citgo wilde aanvankelijk dat de verbintenis zou worden bevroren. “Dus dat zij de sleutels zouden houden, niet verder zouden werken en naar huis zouden gaan om pas weer terug te komen als ze de middelen weer zouden hebben om verder te werken.

Foto: Nadine Solas

Toen hebben wij gevraagd wanneer dat dan zou zijn en kregen we te horen dat het niet zou gebeuren wanneer er een regimeverandering in Venezuela plaats zou vinden, maar pas vier jaar later. Dat was voor ons niet acceptabel”, aldus de premier. Dat Citgo geen geld heeft om de boete voor contractbreuk te betalen en het feit dat de deadline van oktober 2020 steeds dichterbij komt, was volgens Wever-Croes uiteindelijk net genoeg om Citgo

over de streep te trekken. Na het ondertekenen van de MoU volgt het schorsen en uiteindelijk beëindigen van het contract. Premier Wever-Croes geeft desgevraagd echter te kennen dat er nog moet worden onderhandeld over wat Citgo aan Aruba moet betalen aan onder meer achterstallige leasekosten en belastingen. Ook moet worden beslist of Aruba nog losse claims gaat neerzetten bij Citgo, al verklaarde premier Wever-Croes vanochtend

dat Citgo eigenlijk geen geld heeft en dat Aruba liever wil dat ze gewoon vertrekken zodat een volgende het kan overnemen.

RDA

Ondertussen is het eerder door haar aangekondigde forensische onderzoek naar het financiële beleid binnen Refineria di Aruba onder het vorige kabinet nog niet klaar, bevestigde premier Wever-Croes vanochtend. De premier gaf aan extra druk te zullen gebruiken om het rapport alsnog zo snel mogelijk te kunnen ontvangen. Mede in verband met dat onderzoek stapte Alvin Koolman onlangs op als directeur. Sindsdien is Randy Arends tijdelijk belast met de leiding. De vacature voor de nieuwe directeur is nog niet geopend, maar de premier geeft aan dat met het ondertekenen van de MoU de rol van de directeur van RDA zal veranderen. “Daarvoor was RDA meer een soort van vastgoedbedrijf dat niets deed”, aldus Wever-Croes.

Wereldbank helpt bij het zoeken naar FATF-risico’s

ORANJESTAD — Een team van de World Bank Group was eind vorige maand op het eiland om lokale financiële autoriteiten, waaronder de Centrale Bank van Aruba (CBA) te helpen bij het maken van een National Risk Assessment on Money Laundering and Terrorism Financing.

Deze beoordeling heeft als doel de belangrijkste risico’s van witwassen en terrorismefinanciering op Aruba in kaart te brengen zodat uiteindelijk een strategie wordt ontwikkeld om die risico’s te verminderen. Op deze manier moet de bestrijding van het witwassen van geld en

terrorismefinanciering beter en efficiënter worden, terwijl wordt voldaan aan de internationale normen van de Financial Action Task Force (FATF). Het beoordelingsproces zelf werd georganiseerd, geleid en uitgevoerd door de lokale autoriteiten aan de hand van de zelfe-

valuatie-methodiek van de World Bank Group. Verschillende overheidsinstanties en de lokale particuliere sector namen hieraan deel.

Een nationale risicobeoordelingstrategie tegen witwassen en terrorismefinanciering zijn van essentieel belang, zeker voor de aanstaande vierde beoordelingsronde van Aruba door de Caribbean Financial Action Task Force (CFATF), die gepland staat voor het derde kwartaal in 2020.

VACATURE SOCIAAL CRISISPLAN

Het Sociaal Crisis Plan is een grootschalig programma van Land Aruba bestaande uit een veelheid van projecten die samen naar de doelstelling leiden. Het programma wordt uitgevoerd in samenwerking met instellingen en organisaties binnen vier verschillende sectoren en is gericht op het voorkomen en bestrijden van sociale achterstanden, zoals drop out, criminaliteit en geweldproblemen, zoals huiselijk geweld, misbruik en verwaarlozing onder de doelgroep kinderen en jongeren. Het uiteindelijke doel is de instelling van een ‘child protective system’ (het kindbescherming systeem) over de hele keten van sociaal, zorg, onderwijs en justitie, zodat een kind veilig en gezond opgroeit in de Arubaanse samenleving. Voor dit project is Land Aruba op zoek naar kandidaten voor de volgende functie:

HR Adviseur
De functie

Als HR Adviseur van het Sociaal Crisisplan ondersteunt u de vijf verschillende overheidsdiensten die deel uitmaken van het Sociaal Crisisplan programma. U bent voornamelijk verantwoordelijk voor de operationele HR-processen, zodat u de personele bezettingen van de verschillende overheidsdiensten op peil kunt houden. U bent verantwoordelijk voor het opstellen van de functiebeschrijvingen. Tevens draagt u zorg voor het opstellen van de selectiecommissie voor de betreffende diensten, u maakt deel uit van de sollicitatiegesprekken en u bewaakt de kwaliteit van de selectieprocedure. Daarnaast bent u sparringpartner van de Directie en Management op het gebied van de inrichting van het team, rechtspositionele vraagstukken en personele kwesties.

Uw profiel
U heeft minimaal een HBO werk- en denkniveau met een afgeronde opleiding in de richting van Human Resource Management met enkele jaren relevante werkervaring. U heeft kennis van en aantoonbare ervaring met organisatorische en personele vraagstukken. U bent een professional die zelfstandig kan opereren, maar die ook kan samenwerken. U beschikt over uitstekende sociale vaardigheden, bent overtuigend en communicatief sterk. Tevens bent u vaardig in het onderhandelen met verschillende overleegpartners. Daarnaast beschikt u over uitstekende mondelinge en schriftelijke uitdrukingsvaardigheden in het Papiaments, Nederlands, Spaans en Engels.

De procedure
Voor meer informatie kunt u contact opnemen met mev. Viviana McDonald, HR adviseur SCP, via tel. (+297) 328-1100. U kunt uw sollicitatiebrief en CV voor 11 oktober a.s. e-mailen naar SCP.vacatures@gmail.com. U ontvangt binnen twee werkdagen een ontvangstbevestiging (zo niet, neemt u dan contact met ons op). Uw sollicitatie wordt vertrouwelijk behandeld.

In het zonnetje met Son

Elba Lucilda Hirschfeld Smith

De bekende presentator en docent Addonsito 'Son' Croes zet in deze rubriek personen in het zonnetje die een belangrijke rol spelen of een bijdrage leveren aan de maatschappij. Deze week in het zonnetje: Elba Lucilda Hirschfeld Smith, docent en al 26 jaar vrijwilliger bij FAVI.

Op 3 juni 1958 werd Elba Lucilda Hirschfeld Smith in het San Pedro ziekenhuis in Oranjestad geboren. "Mijn vader was Ernest Alexander Smith en hij is geboren op het eiland St. Kitts. Mijn moeder Sybil Veronica Brathwaite-Smith is op Aruba geboren. Samen met mijn twee zussen die ook op Aruba zijn geboren, had ik het erg leuk thuis. Ik was het tweede kind van de drie. Steun en vertrouwen kreeg ik altijd van mijn ouders. Ze hadden altijd een luisterend oor voor mijn lange verhalen."

Jeugd

Hirschfeld Smith vertelt dat ze een geweldige jeugd had met fantastische momenten. "Tot mijn veertiende verjaardag speelde ik met poppen. Thuis was het kijken naar de Venezolaanse soapseries 'novelas' verboden. Vroeger was het draaien van de tv-antennes buiten om de juiste tv-zender te vinden best avontuurlijk", vindt ze. Naast spelen met poppen was bordschrijven en op papier schilderen haar dagelijkse bezigheid. Als zesjarig kind speelde ze thuis de lerares. Ze herinnert zich de zondagochtenden druivenplukken bij Grapefield samen met haar oom die ze als een vader beschouwde. "Ook mocht ik in Rooi Bosal de schapen en 25 poesjes van mijn oma verzorgen. Alle katten hadden een naam en werd er gerouwd en zwarte kleding aangetrokken bij hun overlijden. Door de regen lopen en in het modder spelen vond ik fantastisch", vertelt ze. Tot de leuke natuurmomenten hoorden het beklimmen van de Hooiberg, de Ayo Rock Formation of de Natural Bridge bezoeken. "Op het dak van ons huis aten we appeldam- en kenepavruchten die door ons waren geplukt", aldus Hirschfeld Smith. "Wat me ook is bijgebleven zijn de momenten rond 4 uur s'middags dat we voor ons huis zaten en de Lago-medewerkers na hun werk naar huis zagen lopen."

Voorbeeld

Een van haar grote voorbeelden op de Commandeur Pieter Boer kleuter- en basisschool was juffrouw Schaap.

"Alles wat ze deed trok mijn aandacht. Van de manier hoe ze les gaf tot hoe ze koffie dronk. Ik zag mezelf precies zoals juffrouw Schaap worden. Mijn wereld stortte in toen mijn vader een baan voor mijn oudere zus zocht bij Panama Store. Omdat de vader en grootvader van mijn moeder leraar waren in Trinidad en Tobago, geloofde ze sterk in educatie. Ze overtuigde mijn vader om mijn zus de mavo te laten doen en ik mocht naar Abraham de Veer school."

Opleiding

Ze legt uit dat haar toenmalige schooldecaan haar had overtuigd dat zij na de mavo, gelijk de 5/6 jarige opleiding aan de APA konden starten. Dat bleek echter anders te zijn. "Ik was zeer teleurgesteld toen uiteindelijk bleek dat het alleen maar een plan was van de toenmalige regering. Een opleiding bij de avondhavo in Oranjestad zou mijn vader nooit hebben toegestaan. Ik volgde drie jaar de Kleuteropleiding en vervolgens de Onderwijzeropleiding. In 1981 haalde ik mijn APA diploma. Uiteindelijk was het een goede beslissing om eerst de Kleuteropleiding te volgen. Ik leerde spelenderwijs met kinderen om te gaan. Ook geweldig waren de schoolreizen die onder andere de APA organiseerde. Landen zoals Costa Rica, Suriname en Curaçao maakten grote indruk op mij. Ook hield ik er beste vrienden aan over: Doc, Stella en Onty."

Ze vertelt dat ze als onderwijzer het eerste jaar niet volledig uitbetaald kreeg. "Het was pas nadat ik als Simar-lid mijn zaak won, dat er verandering in kwam. Een aantal jaren later kreeg ik de Nederlandse nationaliteit aangezien ik op Aruba was geboren."

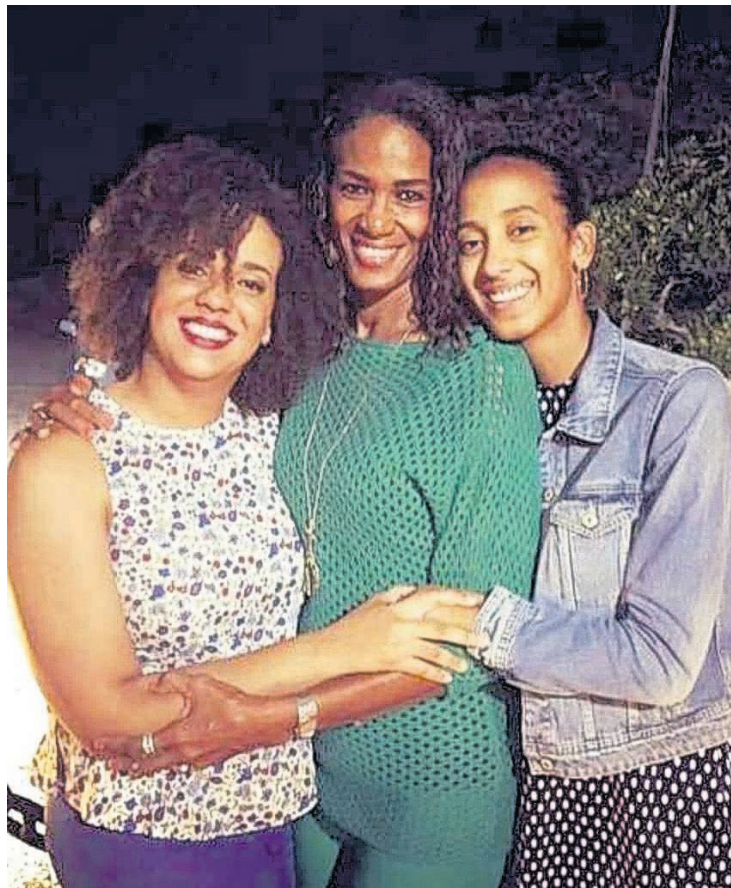
Vrijwilligerswerk en overige activiteiten

Ze was actief in diverse vrijwilligersactiviteiten van onder meer Stichting Kindervakantie Aruba, St. Hyacinthus

Horde, het Antilliaanse Jongens en Meisjes Gilde, daarnaast is ze ook poppenkastbegeleidster bij diverse kinderfeesten, en doet ze aan vrijwilligerswerk voor IDEFRE, YMCA, de zondagschool van Colegio Cristo Rey. Tevens heeft ze model gestaan voor Mienchie Bosby in het Lago Sportpark, het Aruba Concorde Hotel en de FAVI. Voor de laatste is ze de afgelopen 26 jaar collectant geweest. Tot op heden is ze hiermee actief.

Scholen en onderscheidingen

Van 1981 tot 1982 was ze werkzaam op de St. Michaël school in Brazil. "Sinds 1982 ben ik tot heden werkzaam bij de Cacique Macuarima school. In totaal 37 jaar dus. Dit schoolwerk is mijn grootste hobby en dagelijks ga ik nog altijd met plezier en energie naar mijn werk. Van al mijn groepen heb ik sinds 1981 hun foto's in een collage. Het contact met ex-leerlingen is nog altijd intact gebleven. De kinderen zie ik allemaal als mijn kleinkinderen, gezien ik ook hun ouders bij mij in de klas heb gehad."

In 2017 werd ze genomineerd voor de Gouden Appel in het onderwijs en in 2019 mocht ze van de Stichting Katholieke Scholen Aruba (Skoa) de 'Lifetime Achievement Teacher' prijs in ontvangst nemen. "Wat me deugd doet is dat onze school dit jaar airco, smart-

boards en tablets is beloofd. Trots en blij kan ik met pensioen gaan aangezien ik twee opvolgers voor het onderwijs achterlaat: mijn twee dochters Elseline Ruiz Hirschfeld (Colegio Santa Filomena) en Shamira Thiel Hirschfeld (Sint Michael School)", besluit ze.

AMIGOE BE CREATIVE WITH AMIGOE

CONTEST STEPS

LIKE

AMIGOE ARUBA

FACEBOOK PAGE.

TAKE A SELFIE

USING ANY OF THE
AMIGOE ARUBA PRODUCTS.

AND SHARE

YOUR PICTURE.
TAG AMIGOE ARUBA
AND USE
#AMIGOEBECREATIVE.
1 LIKE = 1 VOTE.

win 5 lucrative prizes
at the end of the campaign on

DEC 18 2019

GOOD LUCK!

1ST PRIZE: RETOUR TRIP FOR TWO (2) TO CURACAO, INCLUDING AN ALL-INCLUSIVE WEEKEND STAY AT THE NEWLY RENOVATED RENAISSANCE CURACAO RESORT AND CASINO PLUS US\$ 50 FREE PLAY CASINO CREDIT

2ND PRIZE: ASUS TRANSFORMER BOOK FROM SETAR ARUBA N.V.

3RD PRIZE: A WEEKEND STAY FOR TWO (2) AT THE MILL RESORT

4TH AND 5TH PRIZES: FREE SUBSCRIPTIONS AMIGOE ARUBA PLUS GIFTS

Son is behalve docent aardrijkskunde en geschiedenis, ook oprichter van het kindermagazine 'Kiniki', presenteert diverse culturele evenementen en ook het radioprogramma 'Arubanita' op MagicFM. Daarnaast werkt hij als vrijwilliger in diverse culturele organisaties. Hij stelt reacties op prijs via Sonboy@hotmail.com.

Aruba is Beautiful!
...And Clean...

Dag van de Brandweer

ORANJESTAD — Het is een drukke week voor de Stichting Brandweer Korps Aruba. Vandaag wordt de Dag van de Brandweer gevierd. Hierbij staat het werk dat de brandweerlieden verrichten centraal. Aanstaaende vrijdag vindt een parade plaats, waarna op zondag nog een open dag wordt georganiseerd.

De Dag van de Brandweer is vanochtend om negen uur begonnen met een gezamenlijke kerkdienst die werd bijgewoond door de lokale brandweerlieden. Na de kerk is er een koffiemorgen georganiseerd waarbij alle leden van de brandweer de gelegenheid hadden om samen te komen. Vervolgens verplaatsten de brandweerlieden zich in de middag samen met hun familieleden naar het clubhuis van de brandweerstichting in Dakota. Hier werd een familielidag georganiseerd voor de

families van de leden van de brandweerstichting.

Parade
Brandweer Aruba organiseert aanstaande vrijdagmiddag een brandweerparade. Er zullen 25 brandweerlieden en vijf trucks aanwezig zijn. De parade trapt af bij The Paddock op de LG Smith Boulevard en eindigt met versnaperingen in het

Wilhelminapark. Brandweer Aruba nodigt neefjes en nichtjes, ooms en tantes, opa's en oma's en iedereen die het brandweercorps een warm hart toedraagt met de brandweermannen en -vrouwen mee te lopen.

Via Facebook vraagt Brandweer Aruba toeschouwers en deelnemers die meelopen met de parade een rood

T-shirt te dragen. Aan deelname zijn geen kosten verbonden.

Open dag
De Stichting Brandweer Korps Aruba organiseert aankomende zondag een open dag in de kazerne bij Tanki Flip. De open dag begint om tien uur 's ochtends en zal tot ongeveer vijf uur in de middag duren.

Galloway Jr. genomineerd voor International Soca Awards

MIAMI/ORANJESTAD — Carl 'Galloway' Roosberg Jr. is genomineerd in maar liefst drie categorieën voor de International Soca Awards 2019 in Miami, VS. De carnavalszanger dingt mee naar de prijzen voor Power Soca of the Year (Male) en Soca Music Video of the Year met het nummer 'Memories'. De Arubaanse zanger strijdt in deze categorieën tegen grote namen als onder anderen Farmer Nappy en Machel Montano. Daarnaast is Galloway Jr. genomineerd in de categorie Pop-up/Breakthrough Artist of the Year. De prijzen voor de zestiende editie van de International Soca Awards worden morgenavond uitgereikt bij het Lauderhill performing Arts Center in Lauderhill, Florida. Tal van soca-artisten zullen tijdens het evenement optreden, waaronder Motto, Asa Banton, Mandella Linkz, Nassiss & Krome, Slatta en uit Aruba niemand minder dan Taiisia Alleyne.

Woensdag breinbreker

Elke woensdag in de **Amigoe** een Sudoku-puzzel. Plaats de cijfers 1 tot en met 9 in het diagram en los de puzzel op om kans te maken op een leuke prijs!

4			1	2			5	6
9							2	
				5			9	7
1						2		
7			3		5	6		
			7		2			1
	3							
	9	7	5					
				8		5	1	

DIFFICULTY RATING: ★★☆☆☆

Oplossingen moeten op dinsdag voor 12.00 uur ingediend zijn. Gelieve duidelijk op de enveloppe te vermelden: Amigoe Sudoku. De winnaar kan de prijs (free spin prijzenrad van Amigoe) ophalen bij het kantoor van de Amigoe. De oplossing is volgende week te vinden op pagina 10.

Stichting Rancho organiseert workshops miniatuurboten bouwen

ORANJESTAD — Voor wie geen geduld heeft voor het bouwen van een grote boot, organiseert Stichting Rancho deze maand en in november een workshop voor het bouwen van miniatuurboten.

De workshops, die deze maand en in november plaatsvinden in het activiteitencentrum van Stichting Rancho aan de Koningsstraat, staat open voor kinderen vanaf twaalf jaar en is tevens bestemd voor volwassenen. Het bouwen van miniatuurboten en het varen van wedstrijden is een echte volkssport en is terug van weggeweest. Tijdens de Arubaanse Regatta afgelopen augustus, organiseerde Stichting Rancho voor het eerst in jaren weer een miniatuurbotenrace. De kleine vaartuigen van 30, 35 of 40 inch vormen een scherp contrast met de andere boten die aan de Regatta deelnemen. Werelderfgoed Fonds Unesco zegde afgelopen augustus een subsidie toe aan Stichting Rancho om de ontwikkeling en kennis van traditionele miniatuurboten te behouden en door te geven

Pico Arlief

aan de volgende generatie. De workshops maken hier onderdeel van uit. Per workshop kunnen er maximaal tien deelnemers inschrijven. Er zijn work-

shops speciaal voor kinderen en workshops voor mannen en voor vrouwen. Inschrijven kan via de site van Stichting Rancho: www.stichtingrancho.org. Deelname is gratis.

Nominatie 12-jarige Rachyd Baroud voor Uniek Sporttalent 2019

ORANJESTAD — De Arubaan Rachyd Baroud is in Nederland genomineerd voor Uniek Sporttalent 2019 in de categorie lichamelijke of zintuiglijke beperking. De twaalfjarige Baroud is van Aruba naar Nederland verhuisd, maar is nog altijd verslaafd aan zijn sport, honkbal. Toen hij twee jaar oud was begon hij met honkballen in Aruba, waar hij is uitgegroeid tot een sterke speler. Ondanks het 'limb defect', waarmee hij is geboren, speelt hij sinds september 2018 bij de aspiranten van Honkbalvereniging Falcons in Lelystad. Dit jaar maakt hij kans op de titel Uniek Sporttalent 2019. "Sinds hij

in ons team zit motiveert hij alle kinderen en hij is zeer gemotiveerd. Wij hebben allemaal heel veel respect voor

hem", is te lezen als motivatie voor zijn nominatie op de website. "Uiteindelijk wil ik zo worden als Jim Abbott en Xander Bogaerts, twee bekende honkbalspelers", maakt Baroud in een interview duidelijk. Volgens de organisatie van de verkiezing wordt er met deze verkiezingen een streep gezet door beperking en wordt het woord 'talent' onderstreept. U kunt uw stem uitbrengen via de site van Uniek Sporten: www.unieksporten.nl/sporttalent.

Geslaagd als instructeur hypnosetherapie

ORANJESTAD — Therapie met hypnose is mogelijk bij zaken als stress, angsten, depressie en verslaving. Daarvoor is natuurlijk wel een goede therapeut nodig. De Arubaan Eddy Oduber behaalde onlangs in Utah zijn

certificaat als Designated Certified Instructor (DCI). Eddy is verbonden aan het OMNI Hypnosis Training Centre in Aruba.

OMNI Hypnosis training is volgens het centrum meer

dan een opleiding, het is een filosofie, een houding en een helder proces om mensen te helpen. Het centrum is ervan overtuigd dat problemen bijna altijd in een sessie opgelost kunnen worden. Eddy Oduber is al sinds 2013 bezig

met deze vorm van therapie, in dat jaar behaalde hij zijn eerste certificaat. De certificaten worden erkend door de National Guild of Hypnotists (NGH) de grootste organisatie ter wereld op het gebied van hypnose.

DOMINATE THE ROAD AHEAD

THE 2019 JEEP COMPASS LATITUDE

STARTING FROM:

AWG82.500

PRICE INCLUDING ALL APPLICABLE TAXES.

ULTIMATE AUTOMOBILES

Sabana Blanco 35
(+297) 583-9800
info@ultimatearucar.com www.jeep-caribbean.com f JeepAruba

DOWNLOAD THE ULTIMATE AUTOMOBILES APP

Available on the Google play Available on the App Store

Euro

Hoger

AMSTERDAM — De Europese beurzen gingen vandaag omhoog. Berichten dat China bereid is om toch een voorlopig handelsakkoord met de VS te sluiten zorgden voor een hernieuwd optimisme. De handelsgesprekken tussen Washington en Peking worden morgen hervat. De hoop op een doorbraak in het handelsconflict was de afgelopen dagen juist afgenomen door de oplopende spanningen tussen de twee grootmachten. De AEX-index op Beursplein 5 noteerde rond het middaguur 0,6 procent hoger op 566,01 punten. De MidKap klom 0,5 procent tot 820,09 punten. Frankfurt en Parijs stegen tot 1,1 procent. Londen won 0,5 procent, na berichten dat Brussel bereid zou zijn om een concessie te doen in de Ierse grenskwestie, een belangrijk struikelblok in de brexit-onderhandelingen. De euro was 1,0976 dollar waard, tegen 1,0947 dollar een dag eerder. Een vat Amerikaanse olie kostte 0,9 procent meer op 53,10 dollar. Brentolie steeg ook 0,9 procent in prijs tot 58,76 dollar per vat.

Tokio

Lager

TOKIO — De aandelenbeurs in Japan is vandaag met verlies geëindigd. De hoop op een doorbraak in het handelsconflict tussen de Verenigde Staten en China is afgenomen door de toenemende spanningen tussen de twee grootmachten. De Nikkei in Tokio sloot 0,6 procent lager op 21.456,38 punten. Bedrijven die gevoelig zijn voor de handelsperikelen werden van de hand gedaan. Zo zakte robotmaker Fanuc 1,6 procent. De Aziatische toeleveranciers van Apple stonden eveneens onder druk. Chinese staatsmedia hebben kritiek geuit op het Amerikaanse technologieconcern vanwege de app HKmap.live. De app, die de bewegingen van de politie volgt, wordt gebruikt door de demonstranten in Hongkong. Zo zakte Sunny Optical 3,1 procent in Hongkong. In Tokio verloor Sharp bijna 3 procent. De beursgraadmeter in Shanghai noteerde tussen tijds 0,1 procent in de plus. De Hang Seng-index in Hongkong leverde 0,5 procent in en de All Ordinaries in Sydney daalde 0,7 procent. In Zuid-Korea hadden beleggers een vrije dag.

Wall Street

Hoger

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn vandaag hoger geopend. De hoop op een handelsdeal tussen China en de Verenigde Staten, in welke vorm dan ook, biedt steun aan het sentiment op Wall Street. Een Chinese handelsdelegatie schuift morgen bij de onderhandelingstafel in Washington aan. De Dow-Jonesindex noteerde kort na opening 0,7 procent hoger op 26.332 punten. De brede S&P 500 won 0,7 procent tot 2911 punten en technologiegraadmeter Nasdaq steeg 0,8 procent tot 7881 punten. China zou nog altijd open staan voor een overeenkomst met de regering-Trump, ook nadat de VS meer Chinese bedrijven en instellingen op de zwarte lijst hebben gezet. Dat meldden bronnen rond de Chinese onderhandelsdelegatie die morgen in Washington overleg zal voeren.

Volgens de ingewijden wil China de schade van de handelsoorlog beperken. De kans op een allesomvattende overeenkomst wordt ook door China zelf niet groot geacht. Een gedeeltelijke deal zou door Peking geaccepteerd kunnen worden, mits de VS afzien van verdere verhogingen van importtarieven. De Amerikaanse president Donald Trump kondigde onlangs nog twee nieuwe verhogingen aan die

Roep om boycot gamebedrijf Activision Blizzard

SANTA MONICA — Gamers roepen op tot een boycot van het Amerikaanse gamebedrijf Activision Blizzard. Zij zijn kwaad dat de onderneming gamer Ng Wai Chung, ook wel bekend als Blitzchung, heeft geschorst nadat hij zijn steun had uitgesproken voor pro-democratiedemonstranten in Hongkong.

In een interview na afloop van een belangrijk toernooi had Ng Wai Chung zijn steun uitgesproken voor demonstranten in Hongkong, waar hij vandaag komt. Daarbij droeg hij een gasmasker en een bril. De interviewers tegen wie hij zijn uitspraken deed, zijn ook niet meer welkom bij de gamecompetitie. Ng Wai Chung verdient zijn

geld met het spelen van de game Hearthstone. Afgelopen weekeinde deed hij mee aan de Asia-Pacific Grandmasters, een van de belangrijkste toernooien van de game. Dat wordt gemaakt door het Amerikaanse Blizzard Entertainment. Dat is bang dat de uitspraken van Ng Wai Chung leiden tot een boycot van zijn games in China, de

grootste gamemarkt ter wereld. “Na onderzoek nemen we de stappen die nodig zijn om herhaling te voorkomen”, liet Blizzard in een verklaring weten. Op Weibo, een Chinese concurrent van Twitter, meldde het bedrijf ook: “We zullen, zoals altijd, de waardigheid van het land met kracht beschermen.” Moederbedrijf Activision Blizzard heeft nauwe banden met grote Chinese bedrijven als Tencent en NetEase. Die verspreiden nieuwe games van de Amerikanen, zoals Call of Duty en Diablo, in China en andere belangrijke markten in

Azië. Activision sloot Chung voor een jaar uit van de e-sportcompetitie Grandmasters en besloot het prijzengeld dat hij al had verdiend niet uit te betalen. Gamers vinden die straf veel te zwaar en menen dat Activision de oren te veel naar Chinese censuur laat hangen. De verklaring van het bedrijf op de Chinese berichtendienst Weibo viel daarbij slecht.

Activision stelt zich nog altijd op het standpunt dat politieke uitlatingen verboden zijn voor deelnemers aan zijn gamescompetities.

SBM zet punt achter corruptiezaak Brazilië

SBM betaalt het Braziliaanse oliebedrijf Petrobras een boete van ruim 87 miljoen gulden.

SCHIEDAM — SBM Offshore heeft een punt gezet achter de langstlepende corruptiezaak in Brazilië. De onderneming maakte bekend dat het Braziliaanse federale parket (MPF) een rechtszaak die het in 2017 had aangespannen formeel heeft ingetrokken. Daarmee wordt een schikking met staatsoliebedrijf Petrobras van kracht.

SBM betaalt het Braziliaanse oliebedrijf Petrobras een boete van 200 miljoen real, omgerekend ruim 87 miljoen gulden. Over de schikking werd in september vorig jaar al een akkoord bereikt, waarna SBM en de aanklager een verzoek indienden om de lopende rechtszaak af te

sluiten. Het totale bedrag dat SBM kwijt is aan de Braziliaanse affaire komt uit op ongeveer 627 miljoen gulden. SBM kwam er in 2012 achter dat medewerkers in onder meer Brazilië zich schuldig hadden gemaakt aan oneerlijke verkooppraktijken. De onderne-

ming zou tussen 2007 en 2011 honderden miljoenen dollars aan commissies hebben betaald aan buitenlandse handelsagenten. Het leeuwendeel van dat geld ging naar Brazilië, maar ook in Angola en Equatoriaal Guinea waren zaken niet in de haak.

In alle drie de landen kwam een deel van de commissies uiteindelijk terecht in de zakken van ambtenaren, in de vorm van betalingen of cadeaus. Het bedrijf trof eerder al schikkingen met justitie in Nederland en

de Verenigde Staten. Voormalig topman Tony Mace van SBM bekende eerder schuld in het omkoopschandaal. De Brit gaf toe in het verleden steekpenningen te hebben goedgekeurd, in de hoop zo lucratieve contracten voor SBM te regelen. Ook Robert Zubiate, een voormalige verkoop- en marketingmanager bij de Amerikaanse tak van SBM bekende dat hij jaren geleden samen met twee hooggeplaatste collega's mensen van Petrobras heeft omgekocht om contracten veilig te stellen.

Miljardenboete voor Johnson & Johnson-dochter

NEW BRUNSWICK — Johnson & Johnson-dochter Janssen is veroordeeld tot het betalen van een schadevergoeding van 8 miljard dollar. Het bedrijf had zijn reclame voor anti-psychosemedicijn Risperdal niet op tieners mogen richten. Door het nemen van het middel kregen tienerjongens borstgroei.

De schadevergoeding, die door een jury werd toegewezen, is de hoogste dit jaar in de Verenigde Staten. Zeer waarschijnlijk wordt het bedrag in een beroepszaak verlaagd, maar de uitspraak is een tegenvaller voor Johnson & Johnson (J&J). Er lopen in de VS namelijk nog ruim 13.000 zaken over het middel.

Volgens experts komt het moment dat J&J gaat praten over een gezamenlijke schikking voor alle rechtszaken snel dichterbij. De hoge toegekende schadevergoeding zou nog meer zaken kunnen uitlokken. Daarom is het voor het medisch bedrijf interessant om de kwestie zo snel mogelijk achter zich te laten. J&J schikte eerder al enkele individuele zaken.

Het anti-psychosemedicijn is niet het enige hoofdpijndossier voor J&J. In augustus kreeg het bedrijf een boete van 572 miljoen dollar omdat het farmacieconcern medeverantwoordelijk wordt gehouden voor de opiatencrisis in de VS. Ook zou er asbest in talkpoeder van het bedrijf hebben gezeten.

‘Southwest houdt 2 Boeings aan de grond’

SEATTLE — De Amerikaanse luchtvaartonderneming Southwest Airlines houdt om veiligheidsredenen twee Boeings van het type 737 NG (Next Generation) aan de grond. Dat zou de maatschappij aan Amerikaanse media hebben bevestigd.

Bij de betreffende toestellen werden scheurtjes aangetroffen in de zogeheten ‘pickle fork’, een onderdeel dat helpt om de romp van het vliegtuig aan de vleugelstructuur te bevestigen.

Eerder sommeerde de Amerikaanse luchtvaarttoezichthouder FAA luchtvaartmaatschappijen om alle Boeing 737 NG-toestellen te controleren op scheurtjes. Boeing had de FAA eerder zelf ingelicht over het probleem. De vliegtuigmaker had scheuren in de structuur van een vliegtuig gevonden tijdens een reparatie in China. De 737 NG is de voorganger van de 737 MAX, die wereldwijd aan de grond staat na twee dodelijke crashes ten gevolge van softwareproblemen.

‘Banken moeten no-deal brexit niet afwachten’

PARIJS — Banken riskeren chaos door niet snel genoeg in te spelen op een eventuele no-deal brexit. Dat stelt voorzitter Jose Manuel Campa van de Europese bankautoriteit in een interview met persbureau Bloomberg.

Volgens hem hebben veel in het Verenigd Koninkrijk gevestigde banken wel nieuwe bedrijfsonderdelen opgezet op het Europese vasteland, maar wordt tot het laatste moment gewacht met het verplaatsen van personeel daarheen. De baas van de belangrijkste toezichthou-

der voor de bankensector in de Europese Unie begrijpt dat het verhuizen van medewerkers veel impact voor hen heeft, maar afwachten is niet goed voor de financiële stabiliteit.

Met nog drie weken te gaan tot de deadline lijkt een akkoord van Londen met de Europese Unie over de voorwaarden van een uittreding steeds onwaarschijnlijker. De voorzitter van de ook in Londen gevestigde Franse bank Société Générale, Lorenzo Bini Smaghi, noemde een no-deal brexit een enorm risico dat kan leiden tot een wereldwijde recessie.

OESO: Belast multinationals in afzetmarkten

PARIJS — Overheden moeten meer mogelijkheden krijgen om belasting te heffen bij multinationals die in hun land geld verdienen, ook als die bedrijven geen fysieke vestiging hebben binnen de landsgrenzen.

Dat schrijft de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO). De denktank kreeg van meer dan 130 landen de opdracht om een voorstel voor een grootscheepse vernieuwing van internationale belastingregelgeving op te stellen. Nieuwe regels zijn nodig om belastingontwikkeling tegen te gaan. De regel dat multinationals alleen belasting betalen in landen waar ze fysiek aanwezig zijn, raakt steeds meer achterhaald in het tijdperk van internet. Techreuzen als Amazon en Apple vestigen zich vaak in fiscaal aantrekkelijke landen, terwijl ze enorme opbrengsten genereren in andere landen. Ook schuiven grote bedrijven vaak zodanig met winsten dat die laag uitkomen in landen met een voor hen ongunstig fiscaal regime. Tegen die achtergrond richt het OESO-plan zich ook op multinationals met bekende consumentenmerken.

De organisatie erkent dat nog een groot geheel aan belastingregels op de schop moet die bepalen waar bedrijven belasting betalen. Daarnaast veranderen als het aan de OESO ligt veel wetten over het deel van de winst waarover belasting wordt geheven. Een grote vraag is hoe autoriteiten kunnen bepalen welke winst een multinational in hun land heeft behaald. Secretaris-generaal Angel Gurría van de OESO is optimistisch dat er een akkoord ligt in 2020, een deadline die onder andere de Europese Unie heeft gesteld. Als er voor die tijd geen nieuwe internationale afspraken zijn gemaakt, dreigen landen op eigen houtje multinationals fiscaal aan te pakken. Dat zorgt volgens Gurría voor grote ‘risico’s voor een toch al fragiele economie’. Oxfam Novib reageert teleurgesteld op het voorstel van de OESO. “Dit voorstel gaat maar beperkt extra inkomsten opleveren voor ontwikkelingslanden. Inkomsten die zij wel hard nodig hebben.” De hulporganisatie vestigt nu alle hoop op plannen van de OESO voor een mondiaal geldend minimumtarief voor het belasten van multinationals, die later uit de doeken worden gedaan.

Heeft u interesse om te adverteren?
Bel ons op telefoonnummer
582-4333 of stuur ons een email:
avisoaruba@amigoe.com

Aruba is Beautiful!
...And Clean...

Support:
Fundacion Aruba Limpi ☎ 583-8383

Rechtshandhavingsraad:

‘Grenscontrole Curaçao niet op peil’

WILLEMSTAD — De grenscontrole op Curaçao is niet op peil en verschillende aspecten daarvan zijn nog steeds onvoldoende geborgd. Dat is voor de Raad voor de Rechtshandhaving een grote zorg, gezien het grote belang van adequate grenscontrole van de landsgrenzen en van samenwerking tussen de landen op dit gebied. De slotconclusie van de raad staat in het recent uitgebrachte rapport over de herziene versie van het onderzoek Grenscontrole dat in 2013 is uitgevoerd.

door **Jomaira Angela**

Met dit onderzoek wordt beoogd de stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van zijn aanbevelingen inzichtelijk te maken en knelpunten te inventariseren.

De raad concludeert dat het merendeel van de aanbevelingen niet is uitgevoerd. Er zijn amper concrete plannen en acties ondernomen om de aanbevelingen uit te voeren.

Er is geen samenwerking tussen de landen om eenduidige registratienormen en ICT-systeemprotocollen op te stellen. De mogelijkheid om een koppeling tussen de ICT-systemen van de landen in het Caribisch en Europees deel van het Koninkrijk te introduceren, is ook niet onderzocht. Informatie over het verkeer van personen tussen de landen van het Koninkrijk is derhalve niet optimaal.

Tevens is er weinig samenwerking tussen de ketenpartners op Curaçao. Hierdoor worden de taken van tweede- en derdelijns grenscontroles bij de luchthaven niet (degelijk) uitgevoerd. Door gebrek aan samenwerking op lokaal niveau wordt de wettelijke bepaling, dat boten bij de aangewezen baaien moeten aanmeren, niet gehandhaafd en worden er ook geen (steekproef) controles op voornamelijk de Venezolaanse barkjes uitgevoerd.

De raad vraagt dan ook de bijzondere aandacht van de minister (van Justitie Quincy Girigorie, PAR, red.) om de aanbevelingen uit het onderzoek van 2013 alsnog te implementeren.

Constancia: CMC moet vóór jaarwisseling open

WILLEMSTAD — Het kabinet-Rhuggenaath is verantwoordelijk voor de continuïteit van de zorg. Het dient erop toe te zien dat het Curaçao Medical Center (CMC) wordt afgebouwd én voor de jaarwisseling operationeel is, stelt Statenlid Jacinta Constancia van de MFK.

Door de laatste ontwikkelingen in de gezondheidszorg vreest Constancia dat de bevolking verstoken blijft van zorg. Ze meent dat de financiële problemen bij zowel het CMC als bij het St. Elisabeth Hospitaal (Sehos) enorm drukken op de patiëntenzorg.

De oud-minister argumenteert dat het ongewenst is dat het ene ziekenhuis voortijdig stopt en het nieuwe te laat operationeel wordt: “In beide gevallen dient de regering te blijven voldoen aan de verantwoordelijkheid:

continuïteit van de zorg. In dezen is ook een belangrijke rol weggelegd voor de Staten. Coalitie en oppositie dienen samen te werken.” Constancia wijst er in dat opzicht op dat er momenteel drie trajecten in de lokale gezondheidszorg waarneembaar zijn. “Deze mogen elkaar niet doorkruisen. Zo staat het enquête-traject los van het opstarttraject van het CMC. Deze twee staan ook helemaal los van het financiële traject, alhoewel er raakvlakken zijn.” Het MFK-Statenlid heeft vorige maand ook al gepleit

voor een betere begeleiding van de transitie van het Sehos naar het CMC. Ze sprak toen de wens uit voor het instellen van een commissie bemand door Curaçaose en Nederlandse experts uit de financiële én medische wereld. Behalve de transitie in goede banen leiden, diende dit team ook te werken aan alle mogelijke knelpunten in aanloop naar de overgang.

“Daar de financiering voor de afbouw van het CMC nog niet rond is, zie ik graag de premier en de Gezondheidsminister persoonlijk afreizen naar Nederland. Het is van groot volksbelang dat het nieuwe ziekenhuis voor de jaarwisseling open gaat. Het volk mag niet verstoken blijven van de nodige zorg”, aldus Constancia.

‘Verdere schade koraalrif moet voorkomen worden’

Constancia (MFK) en Hato (MAN) willen aandacht voor schade Boca

WILLEMSTAD — MFK-parlementariër Jacinta Constancia en MAN-Statenlid Wimberty Hato – beiden bewoners van het vissersdorpje Boca Samí – hebben uit zorg maandag Carmabi bezocht. Daar hebben beiden meer informatie opgevraagd over de recente verwoesting van een gedeelte van het rif. Constancia en Hato slaan nu de handen ineen en stellen gezamenlijk – ontrent de schade aan het koraalrif van Boca Samí – een Centrale Commissievergadering in de Staten aan te zullen vragen.

Het rif oogt na de ravage als bouwpuin.

Hato: “Vooruitlopend op de aanvraag zal mevrouw Constancia tevens spoedig een aantal vragen via de Staten, ter beantwoording, aan de GMN-minister stellen.” Beiden benadrukken dat voorkomen dient te worden dat ‘dergelijke incidenten zich nog in de toekomst voordoen en schade aan het koraalrif voorkomen dient te worden’. Constancia: “We moeten helaas constateren dat na meerdere incidenten nog niemand verantwoordelijk – ofwel aansprakelijk – is gesteld. Mijn vragen zullen dan ook gericht zijn aan de minister van Gezondheid, Milieu en Natuur (Suzy Camelia-Römer, PIN, red.) waarbij ik navraag zal doen hoe het bij dit soort incidenten geregeld is en wat het beleid ten aanzien daarvan is. Dus hoe men de bescherming van onze onderwaternatuur waarborgt.” Verder wil ze ook de ministers van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning, Zita Jesus-Leito (PAR) en van Economische Ontwikkeling, Giselle

Mc William (MAN) voor deze vergadering uitnodigen. De schade aan het koraalrif bij Boca Samí werd na een storm en de inzet van trusters van het daar aangelegde platform ‘CIMC Gretha’, onlangs ontdekt door Patrick Geers, de eigenaar van duikschool Dive Wederfoort. Alhoewel het onderzoek nog gaande is, bleek al snel dat het hier een complete verwoesting van een deel van het rif betreft. Opdat de schade aan het rif nauwkeurig in kaart wordt gebracht, kreeg Carmabi van het GMN-ministerie de opdracht een onderzoek in te stellen. Geers meldde tegenover de *Amigoe* dat vrijdag de wetenschappelijk directeur van Carmabi, Mark Vermeij, samen met een GMN-medewerker daar de hele dag had gedoken. Hierbij werd de schade nauwkeurig op beeld vastgelegd. De bevindingen van dit onderzoek zijn nog niet bekend. Zowel Constancia als Hato refereert aan meerdere in-

cidenten, in het verleden ‘bij Caracasbaai’ alsook de recentere schade – die nog vers in het geheugen ligt – aan het rif bij de Corendonlocatie tijdens de aanleg van de tweede megapier. Gedoeld wordt op het ankerincident van de Nederlandse ontwikkelaar BAM in 2017, die door CPA was ingehuurd. Het GMN-ministerie kondigde destijds het voornemen aan om tot aansprakelijkheidsstelling over te willen gaan inzake de koraalschade, die in mei dat jaar was veroorzaakt. Een rapport van Carmabi uit 2017 wees uit dat het getroffen gebied in een driehoek liep en een totaal lengte van 543 meter met een maximum breedte van 143 meter bestreek, een totaal oppervlak van 3,7 hectare. Er was sprake was van koraalvernietiging, beschadiging en van gewond koraal in verschillende gradaties. De gesteldheid van dat rif vóór het incident werd, vanwege een gemiddelde koraal-

bedekking van 30 procent, als goed omschreven. Binnen het gebied waar sprake was van schade, bedroeg de gemiddelde koraalbedekking nog 11 procent. Constancia: “Ook voor deze omvangrijke schade is tot op heden niemand aansprakelijk gesteld. Het gaat hier dus om incidenten die de onderwaternatuur van het hele volk treffen. Vandaar dat wij voor heel Curaçao uit willen zoeken hoe die aanmeerovereenkomsten van Curaçao Ports Authority (CPA), met dergelijke platform/vaartuigen, zijn vastgelegd. Dit alles uiteraard om dergelijke schade in de toekomst te voorkomen.” Hato vult aan dat zij in dat kader, behalve een gesprek met CPA, ook met andere stakeholders het gesprek willen aangaan. “We willen het hele volk en de regering erop attenderen hoe belangrijk het is om het ecosysteem van onze zee adequaat te beschermen. Nogmaals, om dergelijke schade in de toekomst tegen te gaan!”

Constancia stelt tevens dat het vissersdorpje tot het Ramsar-beschermde gebied behoort. “Als een dergelijk incident zelfs in een gebied gebeurt dat onder de Ramsar-conventie bescherming geniet, hoe moet het dan in de toekomst elders gaan? Dat dit zomaar kan? Over de aansprakelijkheidsstelling moet dan ook snel duidelijkheid komen!” De voordracht en invoering destijds van vier (inmiddels is daar Klein Curaçao bijgekomen) Ramsar-beschermde gebieden op Curaçao, vond op initiatief van Constancia plaats die toen de GMN-ministerspost bekleedde.

Gunstige afvloeiingsregeling voor CRU-personeel

WILLEMSTAD — Sindicato di Trahadonan di Kòrsou (STK) is tot een afvloeiingsregeling gekomen met Refineria di Kòrsou (RdK) voor het personeel van dochtermaatschappij CRU. Met het oog op het aflopen van het leasecontract met PdVSA eind dit jaar heeft de vakbond een gunstige ontslagvergoeding weten te regelen voor zijn leden.

De afvloeiingsregeling bepaalt onder welke voorwaarden de werknemers hun dienstbetrekking bij CRU beëindigen in het geval van massa- of collectief ontslag. Sinds 2017 strijdt STK om tot een dergelijke regeling te komen, zonder bevredigend resultaat. In december 2018 is het onderhandelingstraject opnieuw opgepakt met de huidige directie van RdK. Volgens STK-voorzitter Adriela Job-Dirkszag de vakbond dat de tijd drong en dat de werknemers wanhopig werden.

In een ontslagsituatie wordt vaak een ontslagvergoeding aan de werknemer toegekend. Bij een collectief ontslag zal in de meeste gevallen de vakbond afspraken maken met de werkgever over de hoogte van de ontslagvergoedingen. Dat wordt vastgelegd in een sociaal plan. Het feit dat er geen sociaal plan op tafel lag, was voor de STK-leden onacceptabel. Daarop hebben de leden het STK-bestuur het mandaat gegeven om een acceptabele regeling te onderhandelen.

Na een jaar van intensieve onderhandelingen is het de vakbond gelukt om tot een rechtvaardig akkoord te komen. De ontslagvergoeding is gunstiger dan hetgeen de wet voorschrijft en hangt af van het bruto salaris, de leeftijd en de duur van het dienstverband. Op Curaçao kan een werknemer op grond van de Cessantia-landsver-

Foto's: Edsel Simbo

ordening aanspraak maken op een eenmalige ontslagvergoeding. Deze vergoeding is gekoppeld aan de duur van het dienstverband. De werkgever moet een weekloon per dienstjaar betalen voor het eerste tot en met het tiende volle dienstjaar. Voor het elfde tot en met het twintigste volle dienstjaar, één en een kwart weekloon per

dienstjaar. Voor de daaropvolgende volle dienstjaren is dat tweemaal het weekloon per dienstjaar. Volgens Job-Dirkszag heeft het professionalisme, het doorzettingsvermogen, de ervaringen en de kordaatheid van STK geleid tot een gunstige regeling die bijdraagt aan de arbeidsrust op Curaçao. Het akkoord tussen de werkgever en de

vakbondsvertegenwoordiging vormt een integraal onderdeel van de huidige cao. Nu het traject voor een nieuwe raffinaderijexploitant loopt, is de verwachting dat de werknemers van de raffinaderij, CRU en Bullenbaai van werkgever veranderen. Bovendien zullen niet alle personeelsleden overgaan in de nieuwe organisatie.

MEO-minister Giselle Mc William:

Mogelijkheid invoering ecotaks eerst met stakeholders bespreken

WILLEMSTAD — De minister van Economische Ontwikkeling (MEO) Giselle Mc William (MAN), bevestigt oor te hebben naar een ecotaksheffing. “Het is inderdaad een gegeven dat een gemiddelde ecotoerist een hoger bestedingspatroon heeft en tevens het besef heeft dat behoud van de natuur een belangrijke rol speelt en zodoende ook bereid is om daarvoor te betalen. Ik wil een dergelijke mogelijkheid dan ook met de betrokken stakeholders bespreken, zoals bijvoorbeeld het Curaçaose toeristenbureau (CTB) die daar ervaring en data over heeft en de Curaçao Ports Authority (CPA) ten aanzien van cruisetoeeristen.”

Mc William reageert hiermee op de uiteenzetting van de wetenschappelijk directeur van Carmabi, Mark Vermeij, over de afval-/rioolwaterproblematiek tijdens de Centrale Commissievergadering van vorige week dinsdag. Vermeij opwerpte als mogelijkheid de invoering en heffing van een ecotaks door de overheid, van bijvoorbeeld een symbolisch bedrag van 1 gulden aan iedere (cruise) toerist, om de nodige investering in de rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) Klein Hofje te bekostigen. Dit ter verwerking van de enorme hoeveelheid afvalwater – dat anders over het gehele eiland vrij de zee instroomt en voor vervuiling van de Curaçaose wateren zorgt – voor onder meer grijswater voor irrigatie. In dit kader verklaarde hij dat het raadzaam is om ‘om ons heen te kijken, wat andere eilanden doen’.

“Een ecotaks vergelijkbaar met andere eilanden, zoals in de Pacific, die zelfs 50 tot 100 dollar hiervoor in rekening brengen. Een ecotoerist verwacht dit ook en kijkt er dus niet van op”, aldus de uiteenzetting van Vermeij.

De MEO-minister beaamt dat zij binnen haar portefeuille ook met het gebrek aan irrigatiewater te maken heeft (grijs, gedeeltelijk gezuiverd water geschikt voor bewatering): “Zo zijn er grote hoeveelheden water nodig voor hotels voor het besproeien van tuinen, plantsoenen en golfterreinen. Daar is dus grote vraag naar en in dat opzicht heeft Klein Hofje niet het ware potentieel in waterlevering

bereikt. Daar is dus extra behoefte aan.”

De MEO-minister benadrukt dat zij, voor haar aantreden als minister, altijd betrokkenheid heeft getoond met natuurbehoud. Aangezien natuur een directe uitwerking heeft op het toeristisch product Curaçao, de aantrekkingskracht van het eiland als vakantiebestemming, vult Mc William het volgende aan: “Ook als MEO-minister wil ik een bijdrage leveren ten aanzien van dit onderwerp. Verder ben ik van mening dat bijvoorbeeld een ‘1 dollar’ ecotaks ook de toerist een gevoel zou kunnen geven dat het eiland serieus omgaat met de eigen ecologische waarden. Dus, ik wil zeer zeker de mogelijkheid van de invoering van een ecotaks met de stakeholders bespreken.”

Identiteit moordslachtoffer en foto dader vrijgegeven

WILLEMSTAD — De vrouw die maandagochtend door een man werd doodgestoken in Wishi, is geïdentificeerd als Lisbeht Karina Contreras Guerrero, geboren in Venezuela op 1 oktober 1980. De politie heeft tevens ook de foto van de verdachte vrijgegeven en vraagt de hulp in van de samenleving om hem op te kunnen sporen. “Als u de afgebeelde man herkent of informatie heeft over deze zaak, meldt dit aan de politie via telefoonnummer 917 of 108 (anoniem).”

Foto: KPC

Plannen bij de vleet

Een nieuw strategisch masterplan voor Bonaire in de maak

KRALENDIJK — Het Bestuurscollege (BC) van Bonaire heeft samen met deskundigen en belanghebbenden deze week het masterplan 2030 besproken tijdens een driedaagse conferentie. Een aantal gastsprekers was uitgenodigd om hun licht te laten schijnen over de toekomstvisie voor het eiland die het begin april aantreden blauwgroene Bestuurscollege wil opstellen.

De middellangantermijnvisie moet het masterplan strategische ontwikkeling Bonaire 2010-2025 vervangen dat vrijwel direct na de staatkundige herindeling van de Antillen werd onthuld. Dat masterplan vond zijn oorsprong in de wens om te komen tot een betere samenhang van het beleid. Bonaire grossiert in masterplannen die elkaar in rap tempo opvolgen. In 1992 was er het veelbesproken Rapport Pourier waarin het 'milieuproduct' werd neergezet als de basis voor economische groei. Zes jaar later volgde het Ontwikkelingsplan Bonaire 1998-2002 'groei met behoud van natuur en cultuur'. In 2005 kwam Boneiru Nobo erachteraan met een waslijst aan open deuren zoals 'krachtige en

bestendige groei' en 'behoorlijk bestuur'. Twee jaar later was het de beurt aan 'Een nieuw fundament voor een nieuw Bonaire' dat rustte op drie, alweer voorspelbare, pijlers: zorg voor het milieu, sociale en culturele ontwikkeling en, natuurlijk, economische groei.

Het huidige BC wil met het laatste masterplan een solide fundering leggen onder, en sturing geven aan, het Bonaire van de toekomst. Daarmee willen de gedeputeerden naar eigen zeggen uiting geven aan de wensen en aspiraties van de bevolking. Het idee is om deze toekomst samen gestalte te geven. Op een speciaal voor de gelegenheid opgetuigde website in een verre van foutloos Engels worden de be-

doelingen nader toegelicht. Het nieuwe masterplan-in-aanmaak wil Bonaire ook op de kaart zetten als één van 's werelds eerste blauwe bestemmingen. Daartoe is een apart toeristisch masterplan opgesteld door de Universiteit van Centraal Florida onder leiding van hoogleraar Robertico Croes, een eerder in opspraak geraakte oud-minister van Financiën van Aruba. Croes adviseerde Bonaire onder meer om zich te richten op de meer kapitaalkrachtige toerist die gecharmeerd zou kunnen zijn van de unieke cultuur en natuur van Bonaire. Door weg te drijven van het massatoerisme dat bijvoorbeeld per cruiseschip arriveert, kan het eiland zijn ontwikkeling verduurzamen. Het deze week uitvoerig besproken masterplan wil niet alleen inzetten op 'blauw' (maritiem) toerisme maar ook op verduurzaming waarmee Bonaire aansluiting hoopt te vinden bij de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties.

Staten praten vrijdag verder over aanwijzing

WILLEMSTAD — De Staten komen vrijdag bijeen voor de hervatting van een openbare vergadering over de aanwijzing die door de Rijksministerraad (RMR) aan de Curaçaose regering is opgelegd. Dit is de enige parlementsvergadering die voor deze week staat gepland.

Op de agenda van de vergadering, die door de MFK- en KdNT-fracties is aangevraagd, staat naast de aanwijzing tevens het Groeiakkoord dat de Curaçaose en Nederlandse regeringen met elkaar zijn overeengekomen, maar ook een motie die de Staten tijdens een openbare vergadering van 10 juni hebben aangenomen. In de motie, die met algemene stemmen werd aangenomen, stemden de Staten om de nodige stappen te ondernemen om de consensus-Rijkswet financieel toezicht (Rft) te beëindigen, mocht de RMR de Curaçaose regering een aanwijzing opleggen. De motie werd aangenomen tijdens een vergadering die op een maandag werd gehouden, vooruitlopend op een RMR-bijeenkomst die op de vrijdag zou plaatsvinden. De aanwijzing zou echter pas een maand later, op 12 juli, toch worden aangekondigd. Deze vergadering was in eerste instantie voor 12 augustus opgeroepen. Op die bewuste dag werd de bijeenkomst na de eerste vragenronde geschorst. Indertijd had premier Eugene Rhuggenaath (PAR) aangegeven een week nodig te hebben om de vragen die tijdens de behandeling aan bod waren gekomen te kunnen beantwoorden. Die ene 'week' blijkt nu bijna twee maanden te hebben geduurd. Tijdens de behandeling op 12 augustus was er vanuit de oppositie felle kritiek op het beleid van het kabinet-Rhuggenaath. Zo werd de aanwijzing omschreven als een brevet van onvermogen voor het kabinet. De oppositiefracties maakten zich echter sterk voor samenwerking en hoop voor een betere toekomst voor Curaçao. De openbare vergadering begint vrijdag om 13.00 uur.

Natuur tv-programma Bonaire morgen herhaald

Foto: DCNA

KRALENDIJK — De Dutch Caribbean Nature Alliance (DCNA) heeft in opdracht van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV), in samenwerking met lokale organisaties, een televisieprogramma gemaakt over de resultaten van de 'natuurgelden'-projecten van de Openbare Lichamen Bonaire, Saba en St. Eustatius. Het programma over deze projecten ging afgelopen maand in première op Bonaire.tv en wordt morgen herhaald.

Na 10-10-'10 heeft het Nederlandse ministerie van LNV, als onderdeel van zijn Natuurbeleidsplan voor Caribisch Nederland, een

bedrag van 9,8 miljoen dollar gereserveerd voor een periode van vier jaar voor achterstallig onderhoud van de natuur. Het geld was met

name bestemd voor behoud van koraal, verbetering van het duurzaam gebruik van de natuur en/of verbetering van de synergie tussen natuur, landgebruik (landbouw) en toerisme. Deze fondsen zijn bekend geworden als de 'Nature Funds' of 'Natuurgelden'. Na enige vertraging werden tussen oktober 2013 en oktober 2017 in totaal 23 projecten goedgekeurd; tien op Bonaire, zeven op Saba en zes

op St. Eustatius. De hoogtepunten van de projecten zijn volgens DCNA onder meer de 13.000 nieuw geplante inheemse bomen, meer dan 20.000 getransplanteerde koralen en verbeterde watercirculatie in Lac Bay. Het televisieprogramma toont de resultaten van deze projecten, die allemaal op 1 oktober 2019 zijn afgerond. Het programma wordt morgen om 14.30 uur nogmaals uitgezonden op Bonaire.tv.

Inspectie: Uitspraken CMC-directeur kwetsend

WILLEMSTAD — De uitspraken van de voorzitter van de Raad van Bestuur (RvB) van Hospital Nobo Otrobanda (HNO), Hans Kedzierski over Arabieren zijn kwetsend doch niet discriminatoir. Hij dient een intensief inwerkingsprogramma te volgen om te leren omgaan met de diverse doelgroepen en aanverwante gevoeligheden, oordeelt de Inspectie Volksgezondheid.

Het was internist Nouaf Ayoubi die zich op 27 augustus in de Staten beklagde over de RvB-voorzitter, ofwel directeur van het Curaçao Medical Center (CMC). Hij verklaarde dat Kedzierski zich herhaalde keren denigrerend uitliet over Arabieren. Naar aanleiding van die klacht stelde zowel de Inspectie Volksgezondheid als

Hospital Nobo Otrobanda (HNO) feitenonderzoeken in naar de CMC-directeur. Deze zijn afgerond en van de twee organisaties heeft inspecteur Sirving Keli naast Gezondheid-minister Suzy Camelia-Römer (PIN) inmiddels ook de RvB-voorzitter op de hoogte gesteld van zijn onderzoeksresultaat. Uit het onderzoek van de

inspecteur is vast komen te staan dat Kedzierski inderdaad de gewraakte uitspraken deed. Dit was tijdens introductiebijeenkomsten van het HNO met stakeholders en personeelsleden over de overgang van het St. Elisabeth Hospitaal (Sehos) naar het CMC.

Behalve alle betrokkenen te hebben gesproken, heeft de Inspectie ook een opname van die uitlatingen beluisterd. Voorts was er ook contact met de Raad van Commissarissen van het HNO. De Inspectie Volksgezondheid concludeert dat de uitlatingen van Kedzierski niet

discriminatoir waren doch wel kwetsend overkwamen op een aantal aanwezigen van Arabische afkomst. De uitspraken vloeiden voort uit onvoldoende kennis van de Curaçaose samenleving, waar de Arabische gemeenschap een groot onderdeel van is.

In verband daarmee oordeelt de Inspectie dat de CMC-directeur een intensief inwerkingsprogramma dient te volgen, waar hij dan de samenleving nader leert kennen en zich op de hoogte stelt van de gevoeligheden bij de diverse groepen die hier deel van uitmaken.

Militair ontkent smokkel cocaïne uit Curaçao

AMSTERDAM/WILLEMSTAD — De 33-jarige militair uit het Limburgse Helden die wordt verdacht van een poging tot invoer van 70 kilo cocaïne vanaf een marinebasis op Curaçao naar Nederland, ontkent dat. Dat bleek maandag tijdens een eerste rechtszitting tegen de militair in Arnhem.

De drugs werden eind juni onderschept in containers met plunjebalen op Marinebasis Parera op Curaçao. Een dag later werd de Limburgse militair in Nederland aangehouden. Zijn DNA zat op een plastic tas met cocaïne in een van de plunjebalen, onthulde de officier van justitie gisteren. Ook heeft de marechaussee – toen de

man op Curaçao in de gaten werd gehouden – een PGP-telefoon voor versleuteld telefoonverkeer in zijn persoonlijke kast gezien. Het Openbaar Ministerie doet nog sporenonderzoek naar de drugsverpakkingen alsook onderzoek naar mogelijke leveranciers en naar het uitgiftenpatroon van de militair. Volgens de advocaat van

de militair bewijst het DNA nog niks. “De drugs zaten in plunjezakken verstopt, waarin spullen van mijn cliënt maar ook van anderen zaten. Anderen kunnen dat hebben gedaan. Deuren en kasten op de basis zaten volgens mijn cliënt vaak niet op slot, en toegangscode zijn bij veel mensen bekend.” De advocaat wilde met de rechters naar de marinebasis om zelf te kijken hoe makkelijk iedereen overal bij kan, maar dat wees de rechtbank af. Ook extra onderzoek in hoeverre de zaak overeenkomsten vertoont

met de drugs uit St. Maarten die militairen in juli 2018 in Doorn in zestien sporttassen vonden, vond de rechtbank niet nodig. De media meldden eerder dat er 600 kilo in de container zou zijn aangetroffen, maar de Koninklijke Marechaussee heeft dit bericht rechtgetrokken. De marechaussee had eerder al informatie binnengekregen over mogelijke drugssmokkel via de militaire logistieke lijnen en was daarop een onderzoek gestart, meldde het ANP eerder. De zaak gaat 2 december verder.

WILLEMSTAD — Het beslag dat het kantoor voor merkrechtbescherming Disosa had gelegd op nv Pawan, vanwege het verkopen van nep-Chanel tassen, moest in augustus al van de rechter gedeeltelijk opgeheven worden.

Dat blijkt uit een vonnis dat gisteren via de website Rechtspraak.nl is gepubliceerd. Pawan, de bedrijfsnaam van onder meer de winkel Kriss Kross, had zich schuldig gemaakt aan

merkenrechtsschending door tassen te verkopen met daarop het merk Chanel terwijl dit geen echte merktassen waren. In juli van dit jaar werden de tassen daarom in beslag genomen.

Landbouw op Bonaire (1)

‘Waar blijven de landbouwmiljoenen op Bonaire?’

KRALENDIJK — De landbouw-, veeteelt- en visserijsector (LVV) op Bonaire ligt al geruime tijd onder een vergrootglas. Vanuit Den Haag is er onvrede over de LVV-overheidsdienst van het Openbaar Lichaam Bonaire (OLB). In het bestuursakkoord tussen Europees Nederland en Bonaire is afgesproken om de LVV-dienst te reorganiseren. De Amigoe zoomt deze week in op de veel bekritiseerde landbouwsector van Bonaire.

door **Robert Pastoor**

Bonaire en Den Haag zijn het erover eens: het ontwikkelen van de landbouwsector is een prioriteit voor Bonaire. Met florierende landbouw is het eiland minder afhankelijk van import, iets wat nu wel het geval is. Heel veel voedsel komt van buiten het eiland. Dat zorgt voor hoge importkosten en daardoor voor een hogere verkoopprijs in de winkels. Het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit is er daarom veel aan gelegen om de landbouw- en tuinbouwsector op Bonaire, maar ook op de andere eilanden van Caribisch Nederland, te voorzien van een impuls. Als er meer producten op Bonaire geteeld kunnen worden is het eiland in grotere mate zelfvoorzienend. Hoge importkosten kunnen daarmee vermeden worden en de verkoopprijs van groenten en fruit kan daardoor naar beneden worden gebracht. De gedachte is dat een florierende landbouwsector bijdraagt aan minder hoge kosten voor levensonderhoud.

Geen succesnummer Staatssecretaris Raymond Knops (CDA) van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties was ruim een jaar geleden duidelijk over de vele landbouwgelden die werden overgemaakt vanuit

Nederland. “Het is niet echt een succesnummer in de afgelopen jaren”, aldus Knops eerder in reactie op vragen van VVD-Kamerlid André Bosman. Want vooral Bosman laat zich met grote regelmaat horen over de staat van de Bonairiaanse landbouw. “Al jarenlang gaat er bijna een miljoen euro per jaar naar Bonaire voor het ontwikkelen van landbouw, maar waar blijft het? Niemand kan mij dat vertellen. Ondertussen gebeurt er ook niks op het LVV-terrein. Dat is een dorre bedoeling”, laat het Kamerlid van regeringspartij VVD desgevraagd weten.

Motie In 2017 diende het CDA een motie in om het kabinet aan te moedigen samen met de eilanden de mogelijkheden te onderzoeken om een innovatief land- en tuinbouwbeleid te formuleren door bijvoorbeeld de expertise van de Universiteit van Wageningen te gebruiken. Volgens fractiewoordvoerder Koninkrijksrelaties Chris van Dam heeft die motie geresulteerd in ‘een enkel’ kleinschalig project. Van Dam begrijpt dat veel initiatieven ‘in de knop zijn gebroken’ – letterlijk en figuurlijk – door loslopende dieren. Dat ziet het Kamerlid als mogelijk de grootste uitdaging voor de sector. Hij wijst naar Saba als voorbeeld van hoe het ook kan. Van Dam hecht aan de ontwikkeling van de land- en tuinbouw om de zelfredzaamheid van de eilanden te vergroten en de prijzen van groenten te bedwingen. Hij wijst erop dat meerdere partijen in de Tweede Kamer het hierover eens zijn: “Omdat dat allemaal nu niet van de grond komt gaat dus de LVV-afdeling gereorganiseerd worden.”

De komende tijd zal de Amigoe meer aandacht besteden aan dit onderwerp.

Inspectie: Ernstig falen bij stalking Hümeyra

DEN HAAG — Bij de stalking van het vermoorde tienermeisje Hümeyra zijn diverse instanties ernstig tekortgeschoten. Dat concludeert de Inspectie Justitie en Veiligheid, die onderzoek deed naar haar dood.

Hümeyra deed meerdere keren aanpak van stalking en bedreiging door haar ex. De politie, het Openbaar Ministerie en Reclassering Nederland hadden echter te weinig aandacht voor haar veiligheid, concludeert de inspectie. De zestienjarige Hümeyra werd december vorig jaar doodgeschoten in Rotterdam. De verdachte is haar 31-jarige ex-vriend, Bekir E. De samenwerking was gebrekkig en informatie werd amper gedeeld, waardoor de risico's voor de veiligheid van de tiener niet duidelijk waren. "Bij de betrokken organisaties waren veel medewerkers bezig met haar zaak, maar niemand had het

overzicht en de regie", schrijft de inspectie. "Bij de politie was er bijvoorbeeld voor Hümeyra geen vast aanspreekpunt. Zij moest haar verhaal daardoor steeds opnieuw doen." Hoewel de betrokken organisaties wel inzagen dat het om stalking ging, werden er onvoldoende maatregelen genomen. "Bij de aanpak van stalking hoort de bescherming van het slachtoffer voorop te staan. Dat is bij Hümeyra niet gebeurd. De politie maakte niet de risico-inschatting die bij stalking-zaken is voorgeschreven. Als dat wel was gebeurd, was duidelijk geworden dat het risico voor Hümeyra's veiligheid zeer hoog was." Het Openbaar Ministerie noemt de conclusies van de inspectie over de aanpak van de stalking 'pijnlijk en helder'. "Wij willen van deze zaak leren. Het OM is dat aan Hümeyra, haar nabestaanden en de samenleving verplicht." De Tweede Kamer wil het naadje van

de kous weten rond de moord op het tienermeisje. De ministers van Justitie en voor Rechtsbescherming, Ferd Grapperhaus en Sander Dekker, moeten naar het parlement komen nu duidelijk is geworden dat instanties hebben gefaald. Een brede meerderheid stemde in met de oproep van PvdA-Kamerlid Attje Kuiken. Volgens haar had de moord voorkomen kunnen worden. "Die conclusie is hard en tegelijk ontzettend verdrietig. In deze zaak is er afgewacht en weggekeken. Niemand had de duidelijke regie. Voor de familie lijkt me dat moeilijk te verteren." Kuiken wil dat het niet opnieuw zo mis kan gaan. "Bij stalken en bedreiging moet de eerste prioriteit altijd zijn de vrouw te beschermen. De minister moet nu maatregelen nemen om het niet alleen op papier, maar ook in de praktijk te verbeteren. De veiligheid van de vrouw moet voorop staan."

Politie man gezinsdrama ging terug naar werk om dienstwapen te halen

ROTTERDAM — De politie man Wendell C. die op 9 september in Dordrecht zijn vrouw, zijn twee dochters en ten slotte zichzelf doodschoot, heeft zijn oudste dochter Nicole (12) vlak vóór het geweldsdrama gemaand naar huis te komen.

De man van Arubaanse komaf kwam op de bewuste dag thuis van zijn werk en is teruggegaan naar het politiebureau om zijn dienstwapen op te halen. Nog geen anderhalf uur later kreeg de politie de melding over het schietincident. Dat blijkt uit

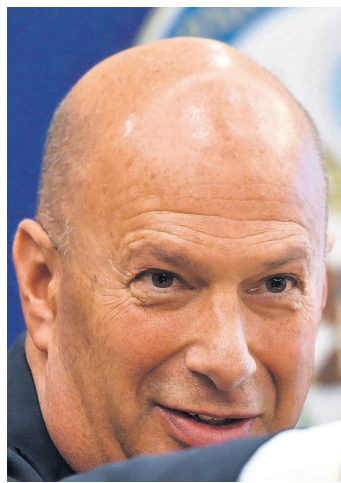
het onderzoek dat de Rijksrecherche heeft gedaan. De man is door relationele problemen tot zijn daad gekomen, concludeert de Rijksrecherche. Het Openbaar Ministerie zegt dat de man alleen heeft gehandeld. Nadat de man zijn wapen

had opgehaald, belde hij zijn oudste dochter, die toen niet thuis was, aldus de bevindingen van de Rijksrecherche. Hij heeft haar gezegd dat ze naar huis moest komen. De andere dochter Naiomy (8) was wel thuis. De man zelf en zijn beide dochters zijn ter plaatse in de woning aan de Heimerstein overleden. De moeder Mayori (27) bezweek later in een ziekenhuis aan haar verwondingen. Inmiddels

heeft de familie van de politie man kennis genomen van de uitkomsten. De familie is vooral benieuwd naar het andere onderdeel van het onderzoek dat de Rijksrecherche bekijkt: hoe was de politieagent in de gelegenheid om zijn dienstwapen op te halen. En had de politie iets kunnen doen om gebruik van het dienstwapen te voorkomen. Het is onbekend hoe ver het staat met dit deel van het onderzoek.

Witte Huis werkt niet mee aan Trump-onderzoek

WASHINGTON — Het Witte Huis weigert iedere medewerking aan het 'ongegronde en onwettelijke' impeachment-onderzoek van het Congres. De Democratische meerderheid in het Huis van Afgevaardigden besloot eind vorige maand tot een onderzoek naar een afzettingsprocedure tegen president Donald Trump omdat die de Oekraïense president Volodimir Zelenski in juli in een telefoonsprek vroeg een onderzoek in te stellen naar zijn politieke rivaal Joe Biden en diens zoon Hunter.

Gordon Sondland

"Jullie ongekende acties laten de president geen andere keuze", zei advocaat Pat Cipollone in een brief aan de leiders van de Democraten. "Om zijn plichten aan het Amerikaanse volk, de Grondwet en alle toekomstige inzittenden van het ambt van president te vervullen kan de president en zijn regering onder deze omstandigheden niet meewerken aan jullie bevooroordeelde en ongrondwetelijke onderzoek." Het ministerie van Buitenlandse Zaken had gisteren een topdiplomaat opdracht gegeven niet voor commissies van het Huis van

Afgevaardigden te verschijnen. De Amerikaanse ambassadeur voor de Europese Unie Gordon Sondland, die met de afgezant voor Oekraïne contact zou hebben gehad met president Zelenski, was speciaal vanuit Europa overgevoerd om voor de commissies te verschijnen. Hij kreeg echter geen toestemming om te praten met wat Trump een 'gecompromitteerd kangoeroehof' noemde. De Democraten in het Huis van Afgevaardigden hebben Sondland inmiddels via een dagvaarding opgedragen op 16 oktober voor de commissies te verschijnen.

Kabinet werkt aan vaccinatieplicht kinderopvang

DEN HAAG — Het kabinet werkt aan een vaccinatieplicht in de kinderopvang, voor het geval het aantal vaccinaties in Nederland onder een bepaalde grens zakt. Die grens moet nog worden vastgesteld.

De regering-Rutte reageert daarmee op adviezen van de commissie-Vermeij, die zich over het probleem boog. Volgens bronnen in Den Haag omarmt het kabinet de aanbevelingen, maar is er nog heel veel uitwerking nodig. De regering gaat nu de voorbereidingen voor de kinderopvang treffen, want daarvoor is een wijziging van de wet nodig. Parallel moet ook

worden bepaald wanneer de vaccinatiegraad onder de kritische grens (in de 'rode zone') belandt, dus wanneer er te veel ongevaccineerde mensen zijn. Coalitiepartij D66 pleit al langer voor een inentingsplicht voor kinderopvangcentra als de vaccinatiegraad in Nederland onder de 90 procent zakt. Het aantal ouders dat hun kinderen laat inenten via het Rijksvaccinatieprogramma is vorig jaar niet verder gedaald. Bij vaccinaties tegen difterie, kinkhoest, tetanus en polio en de BMR-vaccinatie (bof, mazelen en rode hond) lagen de gemiddelde percentages ruim boven de 90, bleek deze zomer.

China kondigt tegenmaatregelen visum VS aan

PEKING — China gaat de visumeisen voor Amerikanen die werken voor inlichtingendiensten of mensenrechtenorganisaties aanscherpen. Het land zou al maanden bezig zijn met deze wetgeving.

De maatregel volgt op het beperken van visa van Chinese overheidsfunctionarissen en leden van de Communistische Partij. De Verenigde Staten doen dat omdat de Oeigoeren, een Chinese moslimminderheid, door de regering in Peking worden onderdrukt. Eerder legde de Amerikaanse regering al sancties op aan 28 Chinese instanties en bedrijven. Deze zijn volgens de VS ook betrokken bij mensenrech-

tenschendingen en misbruik van Oeigoeren en andere islamitische minderheden. Met name in de noordwestelijke provincie Xinjiang worden zij onderdrukt. Het ministerie liet niet weten voor welke Chinezen de restricties precies gelden. Ook is niet bekendgemaakt om wat voor sancties het precies gaat. Een bron binnen de Chinese overheid zegt tegen persbureau *Reuters* dat de Amerikaanse restricties de druppel waren voor China. "We wilden dit niet doen, maar we hadden geen keuze meer." China is bezig met het opstellen van een lijst van mensen van wie het visum wordt beperkt. Dat gaat dan vooral om medewerkers van de CIA en het leger.

Turkije begint operatie in Noordoost-Syrië

ANKARA — Turkije is het noordoosten van Syrië binnengevallen. Dat zegt de Turkse president Recep Tayyip Erdogan vandaag. "Operatie Vredeslente gaat de terroristische dreiging tegen Turkije neutraliseren", schrijft Erdogan op Twitter.

"De operatie gaat leiden tot een veilige zone in het gebied. Syrische vluchtelingen kunnen dan weer terugkeren naar huis", vervolgt de president. De Syrische Democratische Strijdkrachten (SDF) melden dat Turkije is begonnen met luchtaanvallen. "Er is veel paniek onder de mensen." De stap zat er al langere tijd aan te komen. Turkije wil in het grensgebied van Syrië de Koerdische milities verjagen, omdat die als dreiging worden gezien. De YPG wordt door Turkije gezien als verlengstuk van de PKK. In Turkije worden deze organisaties gezien als terroristische groeperingen. De Amerikaanse president Donald Trump liet vandaag weten dat vijftig Amerikaanse militairen uit het gebied zijn teruggetrokken. In de Tweede Kamer is verontrust gereageerd op de Turkse inval in Syrië. Partijen van coalitie en oppositie pleiten voor maatregelen tegen Turkije.

Meerdere doden bij schietpartij voor synagoge

Foto:AFP

Een van de dodelijke slachtoffers ligt op straat in Halle.

HALLE — Bij een schietpartij in het Duitse Halle zijn vandaag zeker twee mensen gedood. De politie heeft een verdachte van de schietpartij in Halle opgepakt. Dat meldt de politie op Twitter.

In Landsberg, op 15 kilometer van Halle, is ook geschoten. Dat zegt een woordvoerder van de politie tegen persbureau *DPA*. Over het motief in beide zaken is nog niets bekend. Ondanks de arrestatie in Halle roept de politie op om waakzaam te blijven. Er is mogelijk sprake van meer-

dere daders. Dat wordt nog onderzocht. De schietpartij in Halle vond plaats voor een synagoge in de stad in de deelstaat Sachsen-Anhalt. Volgens de Duitse krant *Bild* is gebruikgemaakt van machinegeweren en is een handgranaat naar het gebiedshuis gegooid. Vandaag is de tweede dag van Jom

Kipoer, de heiligste joodse feestdag. Kort voor de schietpartij zouden een aantal straten verderop al schoten zijn gelost, melden lokale media. Het onderzoek naar de schietpartij is overgenomen door een onderdeel van de Duits justitie dat normaal ook terreuraanslagen behandelt. Het gaat om het Bundesanwaltschaft in Karlsruhe, zo meldden Duitse media vandaag. De politie heeft de schietpartij nog niet officieel tot terreurdaad benoemd.

Oud-minister Ella Vogelaar overleden

UTRECHT — Voormalig PvdA-minister en vakbondsvrouw Ella Vogelaar is overleden. Vogelaar leed al geruime tijd aan depressies en heeft zelf een einde aan haar leven gemaakt, meldt de PvdA in een verklaring op basis van informatie van Vogelaars partner.

Vogelaar is 69 jaar oud geworden. Ze overleed maandag in haar woonplaats Utrecht. De uitvaart vindt in besloten kring plaats. Vogelaar was minister van Wonen, Wijken en Integratie in het kabinet-Balkenende IV en werd bekend om de 'Vogelaarwijken', de veertig ach-

terstandswijken in de grotere steden die volgens haar de meeste aandacht van het kabinet moesten krijgen. Ze kwam als minister in zwaar weer, onder meer na een berucht interview met Rutger Castricum van *GeenStijl*. Die vroeg haar naar de aanstelling van een spindoctor, iets wat ze in eerste instantie ontkende. Castricum bleef haar volgen en bevragen, maar Vogelaar deed er het zwijgen toe, wat tot minutenlange ongemakkelijke televisie leidde. Uiteindelijk moest Vogelaar eind 2008 onder druk van de PvdA-top het veld ruimen. Ze werd als minister opgevolgd door Eberhard

van der Laan. PvdA-leider Lodewijk Asscher memoreert Vogelaar op Twitter als een 'ijzersterke en zeer betrokken vrouw met groot hart voor anderen, die helaas leed aan depressies'. Premier Mark Rutte is getroffen 'door het tragische overlijden van Ella Vogelaar'. De premier wenst de nabestaanden veel kracht toe en laat weten goede herinneringen te hebben aan de samenwerking met Vogelaar op het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. "Zij was een echte sociaal-democrate met stevige principes en een groot hart voor de zwakkeren in onze samenleving."

Foto:AFP

Demonstranten waren gisteren korte tijd binnengedrongen in het parlamentsgebouw van Ecuador.

QUITO — President Lenín Moreno van Ecuador heeft een avondklok ingesteld rondom de regeringsgebouwen in de hoofdstad Quito.

Tot 1 november is het van 20.00 uur tot 05.00 uur verboden om je bij de regeringsgebouwen op te houden, staat in een dins-

dagavond bekendgemaakt decreet. De noodtoestand blijft voorlopig van kracht. Demonstranten waren gisteren korte tijd binnenge-

drongen in het parlamentsgebouw van Ecuador. Het parlement had zijn zitting daarom uitgesteld. President Moreno was maandag met zijn regering uitgevaren naar de stad Guayaquil. Betogers keren zich tegen

economische hervormingen van Moreno. Vorige week werd een subsidie voor brandstof geschrapt, waardoor de prijzen flink stegen. Rond de protesten zijn inmiddels honderden actievoerders opgepakt.

Thieme Ridder in Orde van Oranje-Nassau

Marianne Thieme van de Partij voor de Dieren, is bij haar afscheid uit de Tweede Kamer benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau. Ze kreeg de Ridderorde opgespeld door Kamervoorzitter Khadija Arib. Thieme is een van de oprichters van de partij, en gaf sinds 2006 leiding aan de Tweede Kamerfractie. Ze maakte haar afscheid anderhalve week geleden bekend, op een ledendag van haar partij in de Tweede Kamer. Kamerlid Esther Ouwehand neemt voorlopig het stokje over.

In haar afscheidsbrief, die werd voorgelezen door Arib, zei Thieme dat 'vrijwel alle Kamerleden die ik heb leren kennen, hardwerkende en gedreven vrouwen en mannen zijn'. Tegelijkertijd hekelde ze de 'ideologische lenigheid' van partijen. "In de oppositie pleiten voor minder megastallen, en als regeringspartij het tegendeel doen." Thieme sloot haar afscheidsbrief af op dezelfde manier als al haar bijdragen in de Kamer de afgelopen jaren. "Voorts ben ik van mening dat er een einde moet komen aan de bio-industrie."

Ook iets leuks voor de Mensen-pagina ?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden ? Wij plaatsen het graag op de Mensen-pagina

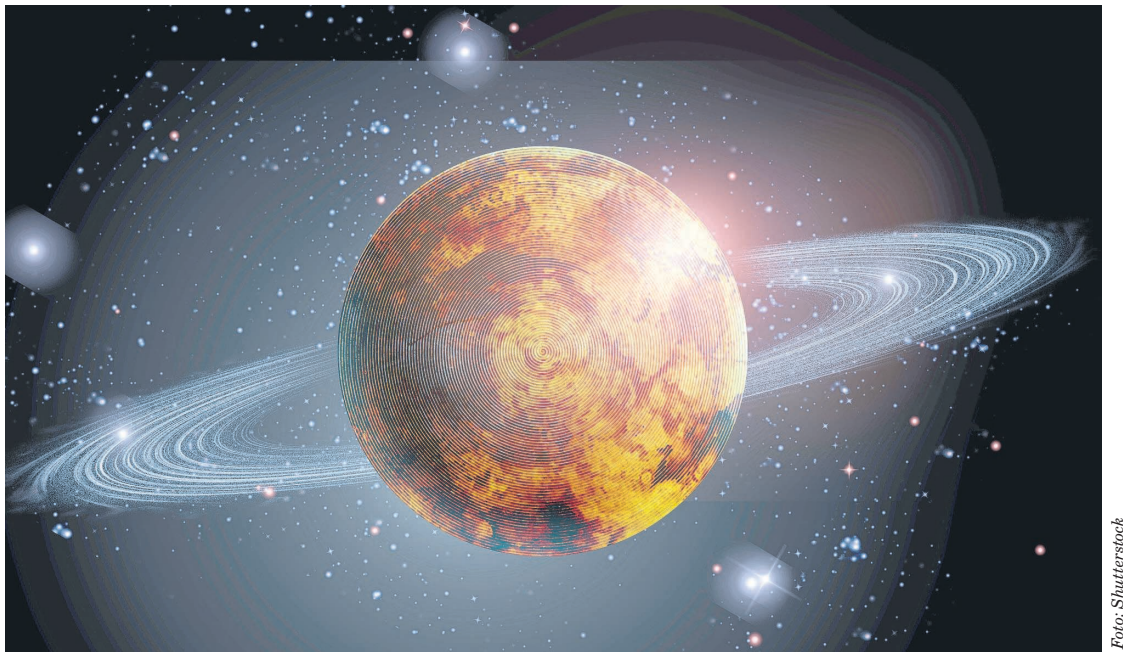
Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar : tlatorre@amigoe.com o.v.v. "Mensen"

Saturnus recordhouder na ontdekking 20 manen

Wetenschappers hebben twintig nieuwe manen ontdekt die in een baan rond de planeet Saturnus draaien. Het totaal aantal manen van de planeet komt daarmee op 82. Daarmee breekt Saturnus het record van Jupiter, die voor zover bekend 79 manen heeft. De ontdekking is maandag bekendgemaakt door het Carnegie Instituut voor Weten-

schap in de Verenigde Staten. De twintig nieuwe manen zijn allemaal zo'n 5 kilometer in doorsnee. Drie ervan draaien met Saturnus mee, in de richting waarin Saturnus om zijn as draait, maar de andere zeventien gaan tegen de stroom in. Twee van de twintig manen staan redelijk dicht bij Saturnus. Ze doen ongeveer twee

jaar over een rondje rond de planeet. De andere manen hebben meer dan drie jaar nodig voor een omloop. De nieuw ontdekte manen hebben nog geen naam. Daarvoor vragen de onderzoekers het publiek om hulp. Ze moeten te maken hebben met Noordse, Gallische of Inuit-mythes, net als andere manen van Saturnus.

Ruim 9200 boetes voor bellen op de fiets

Sinds het verbod op 1 juli inging in Nederland zijn er ruim 9200 boetes uitgedeeld voor bellen op de fiets. Het totaal aantal boetes voor verkeersovertredingen ging in de zomermaanden flink omlaag vergeleken met een jaar eerder. Dat meldt het ministe-

rie van Justitie en Veiligheid dinsdag. In totaal werden tussen 1 mei en 31 augustus iets minder dan 3 miljoen boetes uitgedeeld. In dezelfde periode vorig jaar waren dat er nog meer dan 3,2 miljoen. Het aantal bekeuringen voor het gebruik

van de mobiele telefoon, zowel op de fiets als in de auto, verdubbelde bijna, van ruim 23.000 naar ruim 44.000. Te hard rijden is nog steeds de meest voorkomende overtredding: bijna 2,5 miljoen van alle boetes werd daarvoor opgelegd.

Mensen

Stad van 5000 jaar oud opgegraven in Israël

Archeologen hebben in het noorden van Israël de restanten van een stad ontdekt die mogelijk meer dan 5000 jaar oud zijn. In En Esur, zoals het nu bekendstaat, leefden tijdens de hoogtijdagen in de vroege bronstijd mogelijk zo'n 6000 mensen. De plek werd opgegraven vanwege wegwerkzaamheden en ligt halverwege tussen Tel Aviv en Haifa. De archeologen ontdekten tevens dat de stad is gebouwd op de restanten van een nog oudere nederzetting van 2000 jaar eerder. Met 4 hectare is het de grootste opgraving die in Israël is gedaan. Naar verwachting is daarmee slechts 10 procent van de stad blootgelegd,

zegt Yitzhak Paz, een van de betrokken archeologen tegen de krant *Haaretz*. De opgravingen legden onder meer huizen, publieke ruimten, straten en steegjes bloot. Op de locatie zijn ook meer dan 4 miljoen archeologische deeltjes gevonden, waaronder beeldjes van mensen en dieren, pottenscherven en verschillende soorten gereedschap. Of En Esur ooit wordt opengesteld voor het publiek is overigens maar zeer de vraag. De opgraving zal vermoedelijk weer onder de grond verdwijnen, omdat op de locatie een verkeersknooppunt gepland staat.

Huisartsen vaccineren tegen 4 griepvirussen

Het begin van de herfst is voor huisartsen in Nederland het startschot voor de jaarlijkse 'griepcampagne'. Zo'n zes miljoen Nederlanders krijgen in de komende weken een uitnodiging van hun huisarts voor een griep prik. Voor het eerst bevat de spuit dit jaar een vaccin tegen vier verschillende soorten van het griepvirus. Voorheen bood de griep prik bescherming tegen drie varianten. Wie zich laat inenten, loopt gemiddeld tussen de 50 en 70 procent minder kans om besmet te raken door het influenza virus. Hoe effectief het

vaccin is, verschilt wel per jaar. Een virus kan muteren of een ander virus dan voorzien kan zich ineens volop verspreiden, waardoor de prik minder bescherming biedt. Onderzoekers van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) stelden eerder vast dat de griep prik vorig jaar de kans op griep met 57 procent verkleinde.

Groot bedrag voor vaasje van paar honderd euro

Een vaasje van Chinees porselein dat geschat werd op een waarde van tussen de 500 en 600 euro, ging op een veiling in Middelburg voor een veel groter bedrag onder de hamer. Uiteindelijk werd het voorwerp voor 170.000 euro afgehamerd. Het Zeeuws Veilinghuis spreekt dinsdag van 'een grote verrassing'. De koper van het groene (celadonkleurige) vaasje met een hoogte van 14 centimeter komt uit China. Onderop het voorwerp staat het zegelmerk van de Chinese keizer Yongzheng die tussen 1722 en 1735 regeerde. "Algemeen werd echter aangenomen dat het vaasje in de 20e eeuw is gemaakt", laat het veilinghuis weten. Mogelijk denkt de koper daar anders over. Het vaasje stond eerder tentoongesteld in het Museum Volkenkunde in Leiden.

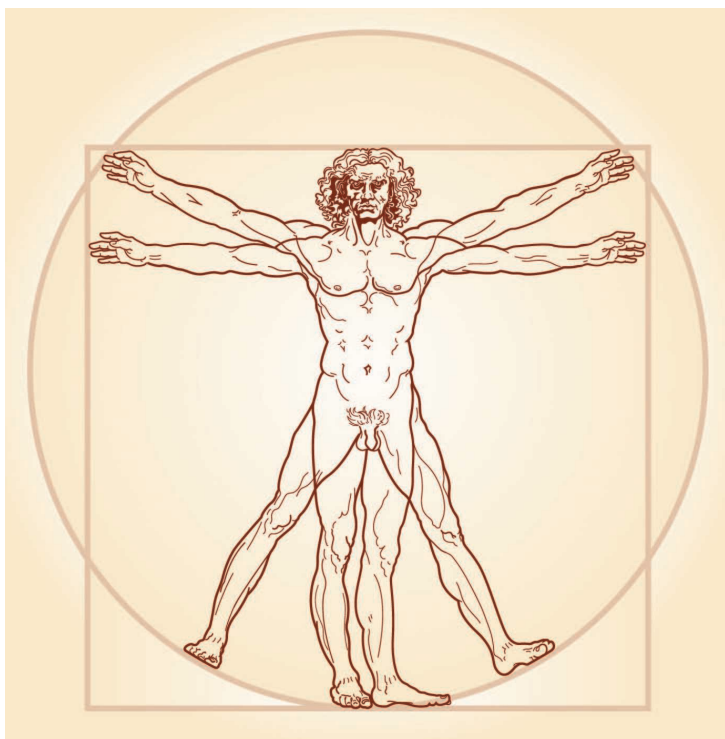
Esdoorn Het Loo verhuist naar ereveld Londen

Paleis Het Loo verhuist een Canadese esdoorn naar de Nederlandse erebegrafplaats Mill Hill in Londen. De esdoorn is een afstamming van de twaalf esdoorns die koningin Juliana in 1947 schonk aan haar moeder Wilhelmina, ter herinnering aan de tijd die het koninklijk gezin in Canada doorbracht tijdens de Tweede Wereldoorlog. De Canadese esdoorn is het nationale symbool van Canada. De 'maple leaf' siert de vlag van dat land. De laatste van de esdoorns uit 1947, moest in 2018 worden ge-

kapt. De boom was aangetast door een zwam en liep bij een storm onherstelbare schade op. Van de Wilhelminaboom zijn enten gemaakt. Later dit jaar verhuizen ook jonge bomen terug naar de veertien Canadese provincies. De rest van de enten krijgt een nieuwe plek in het paleispark. Op het ereveld Mill Hill liggen 254 Nederlandse burgers en soldaten die in het Verenigd Koninkrijk en Noord-Ierland omkwamen tijdens de Tweede Wereldoorlog. Op een plaquette staan de namen van nog eens 185 Nederlandse slachtoffers.

Tekening Da Vinci mag niet naar Louvre

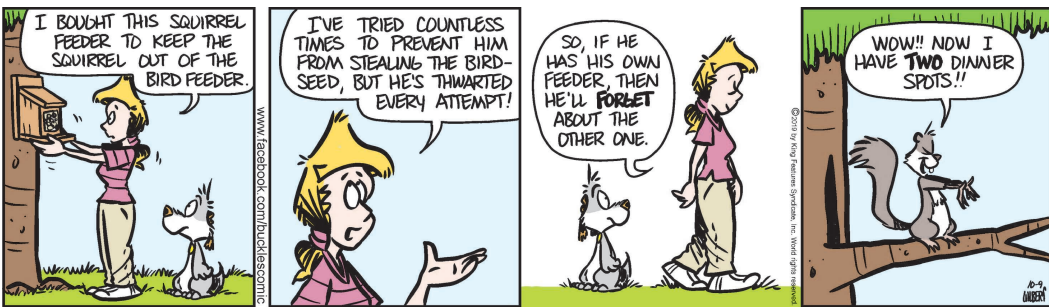

Een Italiaanse rechtbank heeft verboden dat een beroemde tekening van kunstenaar en wetenschapper Leonardo da Vinci wordt uitgeleend aan het Louvre in Parijs voor een tentoonstelling. Het gaat om de tekening Mens van Vitruvius waarop een man te zien is in een cirkel met zijn armen en benen wijd. Een vereniging voor Ita-

liaanse tradities had een klacht bij een regionale rechtbank in de regio van Venetië. Volgens de club mag dergelijk belangrijk cultureel erfgoed Italië nooit verlaten. De rechtbank ging daarin mee. De tekening van Da Vinci, wiens 500e sterfdag op 15 mei was, bevindt zich in de Galleria dell'Accademia in Venetië.

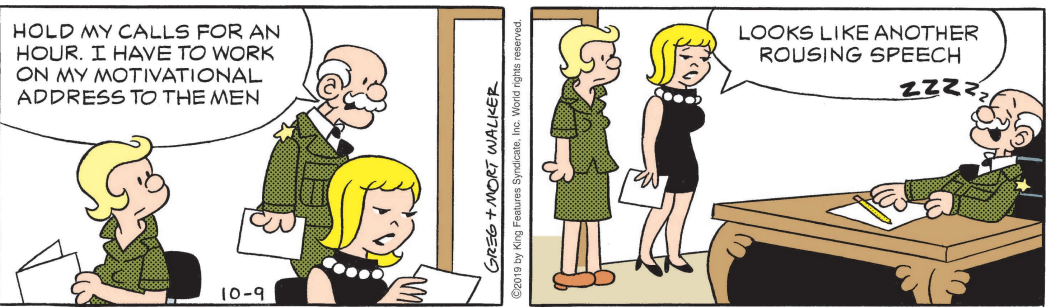
Buckles

By David Gilbert

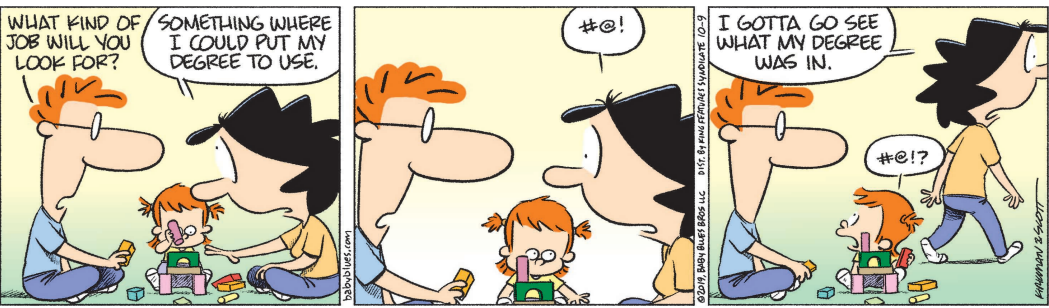
Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Miedema draagt doelpunt op aan overleden opa

Vivianne Miedema (l) scoorde gisteren het doelpunt voor haar overleden opa.

EINDHOVEN — Vivianne Miedema heeft het doelpunt dat ze gisteren maakte in de EK-kwalificatiewedstrijd tegen Rusland (2-0) opgedragen aan haar opa. Direct nadat de spits in Eindhoven de 2-0 had binnen gekopt, barstte ze op het veld in tranen uit. “Mijn opa is zaterdag overleden. Hij was mijn grootste fan. Mooi dat ik deze goal voor hem kon maken”, zei Miedema, die ondanks de emotionele dagen die achter haar liggen toch ‘gewoon’ aan de aftrap verscheen.

De grootvader van de 23-jarige spits overleed zaterdag. “Het was schrikken, het gebeurde best wel onverwacht. Toen we vorige week in Slovenië zaten, heb ik even contact gehad

met de familie. Op het moment dat we zaterdag in Nederland landden, was ik al te laat”, vertelde de topschutter aller tijden van Oranje met tranen in haar ogen. “Ik ben heel blij dat ik het weekend thuis kon zijn voor m’n familie. De broers van opa en oma zeiden direct tegen me: je moet dinsdag weer aan de aftrap staan, dat is wat opa zou willen. Sarina liet me daar vrij in, ik had niet gehoeven. Maar ik wilde zelf heel graag spelen. Voor opa.”

Opa Miedema was een trouwe bezoeker van de wedstrijden van zijn kleindochter. “We hebben een echte voetbalfamilie. Opa was er altijd bij. Vorig jaar ging hij mee naar Noorwegen en Zwitserland en hij was ook in Frankrijk. Opa was een groot voet-

balfan. Hij kon zelf niet voetballen, maar als we wel eens een balletje aan het trappen waren, zei hij altijd: je moet het zus en zo doen. Hij was een heel belangrijk persoon in ons leven.” Alle emoties kwamen eruit toen de nummer 9 de bal op aangeven van Liza van der Most knap had ingekopt. “Dit was zeker niet de makkelijkste wedstrijd uit mijn carrière. Maar het gaf ook een beetje afleiding en uiteindelijk is het ook gewoon mijn ‘job’. Je moet professioneel genoeg zijn om voor de wedstrijd de knop om te zetten. Ik ben blij dat ik er voor het team ben geweest en het team was er ook zeker voor mij”, zei Miedema, die zowel na haar goal als na het laatste fluitsignaal innig werd geknuffeld door haar medespeelsters. “Iedereen kende opa ook.”

Foto: AFP

Oranje compleet bij laatste training

ZEIST — Het Nederlands elftal is vandaag in Zeist met de volledige selectie begonnen aan de laatste training voor de EK-kwalificatiewedstrijd van morgen tegen Noord-Ierland. Alle 23 door Ronald Koeman opgeroepen spelers zijn fit.

De bondscoach heeft een paar moeilijke keuzes te maken. Op het middenveld zijn Frenkie de Jong en Georginio Wijnaldum zeker van hun plek. Marten de Roon was in september basisspeler in de uitwedstrijd tegen Duitsland.

Drie dagen later gaf Koeman tegen Estland de voorkeur aan Davy Pröpper, die er nu niet bij is. De keuze voor de plek van derde middenvelder lijkt nu te gaan tussen De Roon en Ajacied Donny van de Beek.

Ook in de voorhoede is het dringen. Donyell Malen, met tien doelpunten topscorer van de Eredivisie, kende vorige maand een succesvol debuut. De PSV’er maakte als invaller een belangrijk doelpunt tegen Duitsland. Drie dagen later gaf Koeman hem een basisplaats tegen Estland. Bij PSV speelt Malen als centrale aanvaller. Bij Oranje, waar Memphis Depay de spits is, moet hij zich

richten op de positie van buitenspeler. Rechts in de verdediging moet Koeman kiezen tussen Denzel Dumfries en Joël Veltman. Oranje en Noord-Ierland treffen elkaar morgen om 14.45 uur (Curaçaose tijd) in De Kuip. Nederland zet bij winst een grote stap op weg naar deelname aan het EK van komende zomer. Zondag volgt in Minsk tegen Wit-Rusland de volgende kwalificatiewedstrijd.

Mbappé mist belangrijke duels Fransen

PARIS — Frankrijk kan tijdens de komende twee belangrijke EK-kwalificatiewedstrijden niet beschikken over Kylian Mbappé. De speler van Paris Saint-Germain, die eind september juist weer zijn rentree maakte, heeft last van een dijbeenblessure. Frankrijk wacht vrijdag de uitwedstrijd tegen IJsland en maandag ontvangt de regerend wereldkampioen Turkije, waarvan het eerder in de kwalificatiereeks verloor. Frankrijk en Turkije hebben na zes duels allebei 15 punten. IJsland heeft 3 punten minder. Mbappé wordt vervangen door Alassane Pléa, die speelt voor Borussia Mönchengladbach.

Foto: AFP

Schweinsteiger beëindigt carrière

CHICAGO — De Duitse oud-international Bastian Schweinsteiger heeft zijn profcarrière beëindigd. De 35-jarige middenvelder deed zondag nog mee in de laatste reguliere competitiewedstrijd van zijn Amerikaanse club Chicago Fire tegen Orlando City. Dat bleek zijn laatste officiële optreden.

Twee dagen na dat duel liet de oud-speler van Bayern München (2002-2015) en Manchester United (2015-2017) via Twitter weten dat hij stopt. Chicago

Fire plaatste zich niet voor de play-offs in de Major League.

Schweinsteiger speelde 121 interlands. Hij veroverde in 2014 met de nationale ploeg

de wereldtitel. Met Bayern München behaalde hij in Duitsland onder meer acht landstitels en zeven bekern. Internationaal won ‘Schweini’ onder meer de Champions League (met Bayern in 2013) en de wereldtitel voor clubs (2013).

“Lieve fans, de tijd is gekomen om afscheid te nemen. Het geeft me een beetje een

nostalgisch gevoel, maar ik kijk ook uit naar de opwindende uitdagingen die me te wachten staan. Ik zal het voetbal trouw blijven”, liet Schweinsteiger weten. Schweinsteiger trad in de zomer van 2016 in het huwelijk met de Servische oud-toptennisster Ana Ivanovic, in 2008 winnares van Roland Garros. Het koppel heeft twee kinderen.

Foto: AFP

Wereldtitel turnsters VS, Nederland 8e

STUTTGART — De Amerikaanse turnsters hebben in Stuttgart hun wereldtitel geprolonged. Met vedette Simone Biles kwam het team tot een score van 172,330. Achter Team USA eindigde Rusland als tweede met 166,529 en Italië (164,796) verrassend als derde.

Voor de Nederlandse turnsters was deelname aan de finale eigenlijk een bonus. Met de verrassende zesde plaats in de kwalificaties had de ploeg zich immers al geplaatst voor de Olympische Spelen, het hoofddoel. Naomi Visser, Lieke en Sanne Wevers, Eythora Thorsdottir en Tisha Vollenman haalden in de finale een puntentotaal van 159,427 en werden daarmee achtste en laatste.

Voor Biles betekende het al de vijftiende wereldtitel in haar loopbaan, de komende

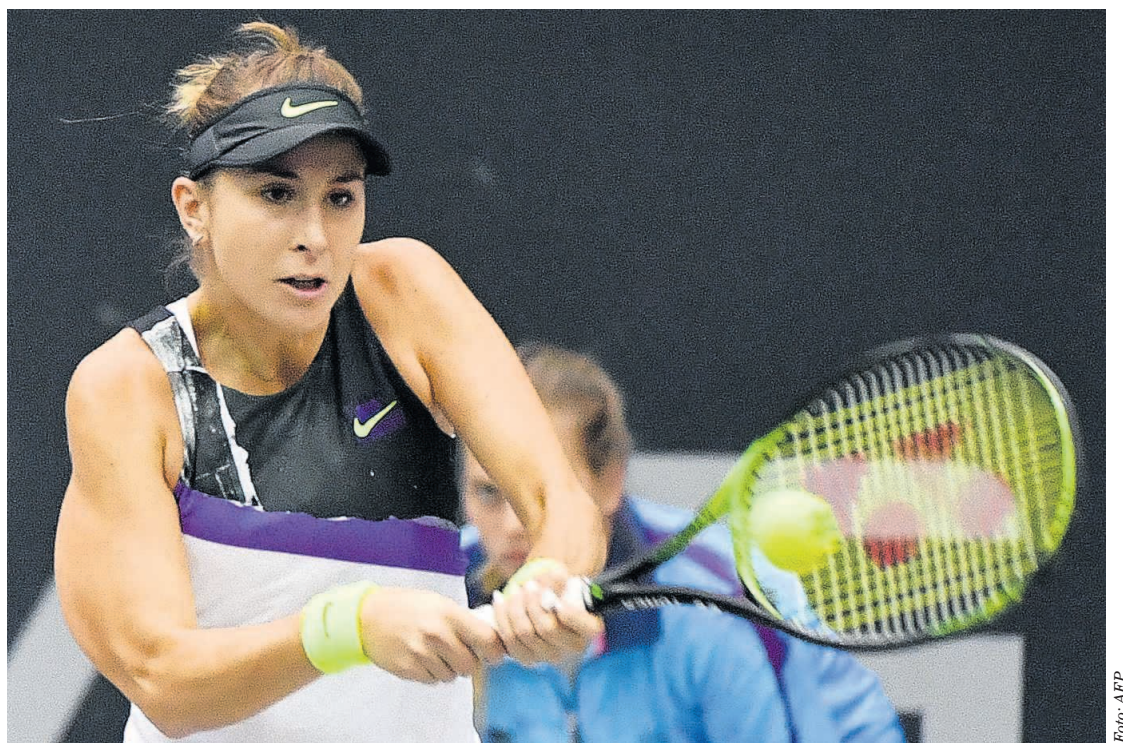
dagen kan ze in de individuele finales dat aantal verder uitbreiden.

De Oranje-turnsters werden vier jaar geleden in de WK-finale van Glasgow ook al achtste. Net als toen – Nederland mocht destijds na veertig jaar weer als team naar de Spelen – kon die eindklassering de stemming niet bederven. “Ik ben nog steeds trots”, zei Thorsdottir, het meest expressieve lid van het team. Na haar vloeroefening werd ze door de voltallige ploeg met bewondering onthaald. “Ze hadden gezien dat ik aan het einde volledig improviseerde. Ik voelde dat ik voorover ging vallen, terwijl het juist naar achteren moet. Ik heb er maar iets van gemaakt.” Het gevoel was er, in tegenstelling tot in de kwalificaties toen ze niet haar beste dag had. Zoals Visser zich ook sterk verbeterde

ten opzichte van zaterdag. Ze kwam op drie toestellen uit, met haar vloerscore van de kwalificaties zou ze een knappe meerkampscore van 54,6 hebben gehaald. Morgen volgt voor haar nog de meerkampfinale. “Ik wil het nog een keer beter doen dan zaterdag, vandaag ging echt alles goed.”

Waar Sanne Wevers net fit genoeg was om bij te dragen aan het teamresultaat, was zus Lieke Wevers na een burn-out in ieder geval terug op niveau. Ze eindigde haar toernooi met een val aan de brug, maar de trots overheerste. “We hebben echt moeten strijden voor een olympisch ticket. Het is niet vanzelfsprekend, maar we hebben het laten zien op het juiste moment”, zei ze. Een korte vakantie lonkt. “Ik moet me fysiek even opladen en daarna fris beginnen. Dat heb ik wel geleerd.”

Bertens ziet concurrente Bencic verliezen

Belinda Bencic leed een dure nederlaag in de strijd om een ticket voor de WTA Finals.

LINZ — Tennisster Belinda Bencic, een concurrente van Kiki Bertens in de strijd om een ticket voor de WTA Finals, is in de eerste ronde van het indoortoernooi van Linz blijven steken. De Zwitserse, als tweede geplaatst in Oostenrijk, werd in drie sets verrast door de Duitse Anna-Lena Friedsam: 6-4, 2-6 en 6-2.

Bertens staat op de negende plek op de jaarranglijst, Bencic staat een plekje la-

ger. De beste acht tennissters mogen deelnemen aan de WTA Finals in Shenzhen,

het eindejaarstoernooi voor vrouwen. Serena Williams staat nu achtste en heeft een kleine voorsprong (65 punten) op Bertens. Vandaag begint het WTA-toernooi van Linz voor Bertens. Ze neemt het in de eerste avondpartij op tegen de Japanse Misaki Doi.

Engeland stapt bij racisme van het veld

LONDEN — De spelers van het Engelse voetbalelftal hebben gezegd bij de komende interlands van de kwalificatie voor de Europese titelstrijd van het veld te stappen als ze het slachtoffer worden van racisme. “Als één voetballer zich daarvoor ongelukkig voelt, houden we er allemaal mee op”, zei aanvoerder Harry Kane.

Engeland speelt vrijdag in Tsjechië en maandag in Bulgarije. De Engelsen

hadden in hun voorbereiding een teambespreking over het onderwerp. “We hebben afgesproken wat het protocol is als er iets gebeurt”, zei Fikayo Tomori van Chelsea, zonder daarover verder in details te treden. Bij de wedstrijd tegen Bulgarije is het stadion gedeeltelijk leeg. De UEFA heeft al een straf uitgesproken voor eerder racistisch gedrag van de toeschouwers.

Kwalificatie voor de Europese titelstrijd lijkt voor de Engelsen, vorig

jaar vierde op het WK in Rusland, nog slechts een formaliteit. Onder bondscoach Gareth Southgate is het land op weg weer een aansprekende voetbalnatie te worden. “Het mooiste is dat onze manier van spelen de fans weer aanspreekt”, zegt de trainer. “Het nationale team leeft weer, dat is het belangrijkste dat we de afgelopen jaren hebben bereikt. Dat we daarnaast steeds meer jonge spelers kunnen opstellen is natuurlijk helemaal een geweldige opsteker.”